

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

Sprawozdanie
roczne 2016

**Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich**

Sprawozdanie
roczne 2016

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Podsumowanie roku 2016	6
2. Najważniejsze zagadnienia	7
2.1. Przejrzystość w procesie decyzyjnym w UE	7
2.2. Przejrzystość lobbingu	9
2.3. Przejrzystość w podejmowaniu decyzji gospodarczych i finansowych	11
2.4. Dostęp do dokumentów	12
2.5. Kwestie etyczne	14
2.6. Agencje i inne organy UE	16
2.7. Zamówienia i dotacje unijne	17
2.8. Przyszłe wyzwania	18
3. Nagroda za dobrą administrację	20
4. Komunikaty	21
5. Stosunki z instytucjami UE	23
5.1. Parlament Europejski	23
5.2. Komisja Petycji	23
5.3. Komisja Europejska	24
5.4. Inne instytucje, agencje i organizacje	25
5.5. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych	25
6. Europejska Sieć Rzeczników	27
7. Rozpatrywanie skarg na co dzień	31
8. Rodzaj i źródło skarg	32
8.1. Przegląd skarg i zapytań strategicznych	32
8.2. Skargi wykraczające poza zakres mandatu Rzecznika	35
9. Przeciw komu?	38
10. W związku z czym?	39
11. Uzyskane wyniki	40
12. Zgodność z propozycjami Rzecznika Praw Obywatelskich	43
13. Materiały	44
13.1. Budżet	44
13.2. Korzystanie z zasobów	45
Kontakt z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich	46

Wprowadzenie

Emily O'Reilly,
Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich.

Cieszę się, że mogę przedstawić Państwu nasze sprawozdanie roczne za 2016 r.

Był to dla UE burzliwy rok pełen wyzwań, którym będziemy stawiać czoła jeszcze przez pewien czas. Wysoka stopa bezrobocia, trwający kryzys migracyjny, decyzja Zjednoczonego Królestwa o opuszczeniu Unii i obawy związane ze zmianami politycznymi w Stanach Zjednoczonych i ich wpływem na Europę zmuszają nas wszystkich do jeszcze cięższej pracy, aby instytucje UE możliwie najsprawniej reagowały na potrzeby obywateli i służyły im, uwzględniając ich oczekiwania.

W minionym roku ponownie udowodniliśmy, że w dłuższej perspektywie praca Rzecznika może pozytywnie wpływać na funkcjonowanie administracji unijnej, zgodnie z moją strategią zwiększania oddziaływania, znaczenia i widoczności biura.

Prowadząc dochodzenia strategiczne, biuro Rzecznika przyczyniło się do podniesienia i tak już wysokich standardów przejrzystości i administrowania w organach publicznych UE. Wspólnie z Komisją Europejską i Parlamentem Europejskim dokonaliśmy przeglądu zasad dotyczących grup ekspertów doradzających Komisji w poszczególnych obszarach polityki. Prowadziliśmy dialog z przewodniczącym Komisji Europejskiej Jeanem-Claude'em Junckerem na temat etycznego postępowania byłych komisarzy oraz z przewodniczącym Eurogrupy Jeroenem Dijsselbloemem w sprawie przejrzystości Eurogrupy. Sformułowaliśmy zalecenia dla Komisji dotyczące zezwoleń na stosowanie pestycydów, a także na temat sposobów zwiększenia przejrzystości rozmów trójstronnych pomiędzy Komisją, Radą i Parlamentem.

Pod koniec roku ogłosiliśmy, że Rzecznik będzie przyznawał nagrodę za dobrą administrację, jako wyraz uznania za najwyższe standardy w administracji publicznej UE i ofiarną pracę wielu urzędników na rzecz poprawy jakości życia obywateli europejskich.

Moje zadanie polega przede wszystkim na udzielaniu pomocy pojedynczym osobom w przypadku problemów z administracją publiczną UE. To właśnie zgłaszane przez obywateli skargi stanowią większość spośród setek spraw, które rozpatrujemy każdego roku.

W 2016 r. odbyła się również doroczna konferencja Europejskiej Sieci Rzeczników w Brukseli, podczas której omawialiśmy wnioski z naszej udanej współpracy w wielu obszarach, takich jak migracja, przejrzystość działalności lobbingsowej i praworządność. Komisja Europejska zobowiązała się także do skuteczniejszej współpracy z siecią.

Przede mną nowy rok pełen wyzwań. Cieszę się na współpracę z organami administracji UE i wspólne opracowywanie rozwiązań, które pozwolą nam eliminować problemy napotymane przez obywateli UE. Szczególnie cieszę się na dalszą doskonałą współpracę z Parlamentem Europejskim. Jego wsparcie było i jest niezbędne do skutecznego wypełniania przeze mnie obowiązków wobec obywateli, którym wspólnie z Parlamentem służę.

Emily O'Reilly

Rok 2016 obfitował w wydarzenia. Oto niektóre z najważniejszych:

2016

- 1 Styczeń**
List do członków Europejskiej Sieci Rzeczników w sprawie Funduszu Azylu, Migracji i Integracji
- 2 Luty**
Rzecznik zwraca się do Komisji z wnioskiem o opracowanie sprawozdania w sprawie zezwoleń na stosowanie pestycydów
- 3 Marzec**
Otwarto dochodzenie w sprawie dokumentów grupy ekspertów ds. traktatu Euratom
- 4 Kwiecień**
„Większa przejrzystość w lobbingu tytoniowym” – wydarzenie zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich
- 5 Maj**
Otwarto dochodzenie w sprawie ocen konfliktu interesów przeprowadzanych przez Komisję wobec specjalnych doradców
- 6 Czerwiec**
Doroczna konferencja Europejskiej Sieci Rzeczników w Brukseli
- 7 Lipiec**
Rzecznik apeluje o większą przejrzystość rozmów trójstronnych
- 8 Sierpień**
Rozpatrywanie przez Komisję skarg w sprawie naruszenia przepisów w ramach systemu EU Pilot
- 9 Wrzesień**
Rzecznik wzywa przewodniczącego Komisji Europejskiej Junckera do wyjaśnienia swojego stanowiska w sprawie nowej roli jego poprzednika
- 10 Październik**
„Przełom w Europie – prawda, fakty i media społecznościowe” – wydarzenie zorganizowane przez Europejską Rzecznik
- 11 Listopad**
Rzecznik wyraża uznanie dla działań podjętych przez przewodniczącego Junckera w sprawie Kodeksu postępowania komisarzy
- 12 Grudzień**
Szczyt Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu – przemówienie Rzecznik na sesji plenarnej

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pomaga obywatelom w sprawach związanych z instytucjami, organami i agencjami UE. Zakres spraw jest szeroki: od kwestii umownych, przez przypadki łamania podstawowych praw, po brak przejrzystości w procesie podejmowania decyzji lub przypadki odmowy udzielenia dostępu do dokumentów. Podobnie jak w minionych latach, w 2016 r. dochodzenia dotyczące przejrzystości stanowiły największy odsetek rozpatrywanych spraw.

2.1. Przejrzystość w procesie decyzyjnym w UE

W lipcu Rzecznik **opublikowała** propozycję dotyczącą zwiększenia przejrzystości rozmów trójstronnych, czyli nieformalnych negocjacji w sprawie wniosków legislacyjnych pomiędzy Parlamentem Europejskim a Radą UE, odbywających się w obecności Komisji. Rzecznik zasugerowała informowanie o datach spotkań trójstronnych i publikowanie skróconych wersji porządków obrad, stanowisk obu współustawodawców wobec propozycji Komisji oraz nazwisk decydentów uczestniczących w spotkaniach trójstronnych. Poleciała, by dokumenty dotyczące najważniejszych etapów procesu były publikowane niezwłocznie po zakończeniu negocjacji. Rzecznik przeanalizowała dokumentację z posiedzeń trójstronnych dotyczące dwóch aktów prawnych UE (dyrektywy w sprawie kredytu hipotecznego i rozporządzenia w sprawie badań klinicznych) i przeprowadziła publiczne konsultacje, otrzymując 51 odpowiedzi, w tym pięć przedłożonych przez parlamenty krajowe. Parlament Europejski, Rada i Komisja odpowiedziały na propozycje w grudniu, zgadzając się z argumentami Rzecznik, która opowiedziała się za zapewnieniem większej przejrzystości. W odpowiedzi instytucje przedstawiły swoje pierwsze działania następcze, m.in. dyskusje na temat wdrażania propozycji. #1

W maju Rzecznik rozpoczęła **dochodzenie strategiczne** na temat przeprowadzania przez Komisję Europejską oceny występowania konfliktu interesu, kiedy podejmuje współpracę ze specjalnymi doradcami. Doradcy służą komisarzom fachową wiedzą, przekazując im swoje opinie bezpośrednio i na żądanie. Celem dochodzenia, które wszczęto w reakcji na

#1

LSE EUROPP
blog

How transparency can be improved in the way EU laws are negotiated and agreed
bit.ly/2b2D6qK

Jak można zwiększyć przejrzystość negocjacji i porozumień w sprawie przepisów unijnych?

Pracownicy biura Rzecznika dokonują przeglądu akt dotyczących specjalnych doradców powołanych w latach 2015–2016.

#2

Nick Beake

@EUombudsman now started wider inquiry into appointment process for special advisers. (Often work for private sector clients as well as EU).

Europejska Rzecznik rozpoczęła już szersze zakrojone dochodzenie w sprawie powoływania specjalnych doradców (którzy często pracują jednocześnie dla klientów z sektora prywatnego i dla UE).

indywidualne skargi, jest zapewnienie, że obowiązujące zasady stanowią wystarczające zabezpieczenie przed niepożądanym wpływem doradców na procesy tworzenia polityki. W piśmie skierowanym do przewodniczącego Komisji Europejskiej Jeana-Claude'a Junckera Rzecznik zasugerowała, że zarówno mandat, jak i działalność doradców poza Komisją powinny zostać ujawnione przed ich powołaniem, a ocenę konfliktu interesów należy aktualizować po każdej zmianie prowadzonej przez nich działalności. #2

Pracownicy biura Rzecznika dokonują przeglądu akt dotyczących specjalnych doradców powołanych w latach 2015–2016. Sprawozdanie z kontroli wskazuje na znaczną poprawę w niektórych obszarach w 2016 r., a Rzecznik wyraziła swoje uznanie za te pozytywne zmiany w liście skierowanym do przewodniczącego Junckera. W 2017 r. Rzecznik zamierza skoncentrować się na dalszych usprawnieniach w zakresie organizacji procedury powoływania specjalnych doradców, oceny konfliktu interesów dokonywanej przez Komisję przed ich powołaniem, obowiązku informowania o zmianach w prowadzonej działalności zawodowej po powołaniu oraz publicznego dostępu do dokumentów i informacji.

Program pilotażowy Komisji, którego realizacja ma zapewnić, że państwa członkowskie właściwie stosują przepisy prawa UE bez konieczności wszczynania postępowań w sprawie naruszenia, jest przedmiotem **dochodzenia strategicznego**, które rozpoczęło się w maju. Rzecznik postanowiła bliżej przyjrzeć się temu procesowi po tym, jak do jej biura wpłynęło kilka skarg z tym związanych. Rzecznik zwróciła się do Komisji z prośbą o wytłumaczenie przebiegu procedury oraz powodu opóźnień. Komisja ma także wyjaśnić, w jaki sposób informuje skarżącego o otwarciu i zamknięciu procedury pilotażowej oraz co robi w przypadku powtarzających się opóźnień w udzielaniu odpowiedzi lub przekazywaniu niewyczerpujących informacji przez państwo członkowskie. Pod koniec 2016 r. Rzecznik ponownie przeprowadziła analizę akt, aby lepiej zrozumieć, jak procedura działa w praktyce. Dochodzenie będzie kontynuowane w 2017 r.

Jedną ze **spraw** ilustrujących znaczenie przejrzystego procesu decyzyjnego jest proces zatwierdzania stosowania pestycydów na rynku europejskim. W tej sprawie chodziło o procedurę zatwierdzania bezpiecznego stosowania substancji czynnej przez Komisję przed otrzymaniem przez nią wszystkich danych niezbędnych do podjęcia decyzji (tzw. procedura przedkładania danych potwierdzających). Rzecznik zwróciła się do Komisji z prośbą o przedłożenie odpowiedniego sprawozdania w 2018 r. i udowodnienie, że procedura jest restrykcyjna i że korzystanie przez państwa członkowskie ze środków ochrony roślin podlega ściślejszemu nadzorowi,

a brakujące oceny dziesięciu substancji wskazanych przez skarżącego zostały przeprowadzone. [g+ #1](#)

Inna [sprawa](#) dotyczyła opóźnień w wydaniu przez Komisję zezwoleń w odpowiedzi na dwadzieścia wniosków dotyczących genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy. Podczas prowadzonego przez Rzecznika dochodzenia Komisja rozpatrzyła wszystkie wspomniane 20 wniosków. Rzecznik stwierdziła jednak, że opóźnienia nie były uzasadnione i zasugerowała, że jeżeli Komisja uzna, iż ramy czasowe obowiązujące w procesie decyzyjnym dotyczącym genetycznie modyfikowanej żywności i paszy są nieadekwatne do potrzeb, powinna zająć się tą kwestią, dokonując przeglądu procesu podejmowania decyzji.

2.2. Przejrzystość lobbingu

Rzecznik przeprowadziła także dochodzenie w sprawie przejrzystości lobbingu w UE i w sprawie kwestii pokrewnych. Zachowanie równowagi pomiędzy interesami reprezentowanymi przez setki grup ekspertów, które doradzają Komisji w sprawach polityki i prawodawstwa było przedmiotem szeroko zakrojonego dochodzenia strategicznego. Na początku 2016 r. Rzecznik zwróciła się do Komisji, by ta podjęła szereg kroków związanych z zapewnieniem przejrzystości grup ekspertów; jednym z nich miała być publikacja wyczerpujących sprawozdań z ich posiedzeń. Parlament również aktywnie zaangażował się w tę sprawę. W maju Komisja zapowiedziała wprowadzenie kilku zmian w systemie, w tym publikację zawierających wyczerpujące informacje porządków obrad i sprawozdań z posiedzeń, usprawnienie zarządzania konfliktami interesów osób powołanych *ad personam* i wprowadzenie wymogu, by członkowie grup ekspertów figurowali w unijnym rejestrze na rzecz przejrzystości. Rzecznik dokona przeglądu protokołów z posiedzeń i innych istotnych dokumentów w 2017 r., przed wyciągnięciem ostatecznych wniosków na temat działań podjętych przez Komisję w odpowiedzi na jej zalecenia. [#3](#)

Po naciskiem ze strony Parlamentu Komisja dokonała w 2016 r. przeglądu unijnego rejestru na rzecz przejrzystości. Rzecznik [napisała](#) do przewodniczącego Junckera i przekazała mu sugestie dotyczące zmian w rejestrze i uczynienia go centralnym ośrodkiem przejrzystości dla wszystkich instytucji i agencji UE. Wezwała także do zapewnienia pełnej przejrzystości finansowania wszystkich grup lobbingowych, większej dokładności danych oraz bardziej rygorystycznego monitorowania. Rzecznik wyraziła przekonanie, że należy przyjąć ostateczne, międzyinstytucjonalne porozumienie w sprawie rejestru i umieścić w nim adnotację o prawie

#1

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

[Informacja prasowa] Rzecznik zwraca się do Komisji z prośbą o przedłożenie sprawozdania w sprawie pozwoleń na stosowanie pestycydów

Dochodzenie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie zatwierdzenia pestycydów przez Komisję Europejską odzwierciedla obawy, jakie budzą przyjęte przez Komisję praktyki w zakresie zatwierdzania bezpiecznego stosowania substancji czynnych przed otrzymaniem wszystkich niezbędnych danych. Rzecznik przeanalizowała praktyki Komisji związane z zatwierdzaniem substancji, zwracając się do niej jednocześnie z prośbą o przedłożenie danych potwierdzających, że są bezpieczne. Po dokonaniu analizy i biorąc pod uwagę znaczenie ochrony zdrowia i środowiska w UE, Rzecznik sformułowała kilka propozycji dotyczących usprawnienia systemu zatwierdzania pestycydów przez Komisję.

#3

Frans
Timmermans

Another step forward in changing the way 'Brussels' works. New expert group rules adopted: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-16-1923_en.htm ...

Pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Frans Timmermans mówi: Kolejny krok w kierunku zmiany sposobu działania „Brukseli”. Przyjęcie nowych zasad dotyczących funkcjonowania grup ekspertów.

#4

Erik Wesselius

How to improve the EU #TransparencyRegister? @EUombudsman makes some pertinent suggestions. <http://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/67708/html.bookmark> ...

Rzecznik przekazuje kilka istotnych zaleceń dotyczących udoskonalenia unijnego rejestru na rzecz przejrzystości.

W decyzji wydanej pod koniec 2016 r. Rzecznik wyraziła zdecydowaną dezaprobatę wobec stanowiska Komisji w sprawie przejrzystości spotkań z lobbystami z branży tytoniowej.

do złożenia skargi do Rzecznika. Zmieniony rejestr jest obecnie przedmiotem negocjacji pomiędzy Komisją, Parlamentem i Radą. #4

Uznając, że urzędnicy w instytucjach publicznych działających na poziomie unijnym i krajowym mogą skorzystać z porad dotyczących unikania niewłaściwego oddziaływania ze strony grup interesu, Rzecznik opracowała **praktyczne wskazówki** w tym zakresie. Wstępną wersję listy zaleceń i zakazów opublikowano pod koniec roku. Rzecznik zaprosiła wszystkich zainteresowanych, by podzielili się swoimi opiniami na temat listy. Urzędnikom zaleca się m.in. zgłaszanie niedopuszczalnych praktyk lobbingsowych, nieorganizowanie spotkań poza godzinami pracy i poza budynkami reprezentowanej przez nich instytucji oraz pod nieobecność innego pracownika.

W **decyzji** wydanej pod koniec 2016 r. Rzecznik wyraziła zdecydowaną dezaprobatę wobec stanowiska Komisji w sprawie przejrzystości spotkań z lobbystami z branży tytoniowej. Jesienią 2015 r. Rzecznik zwróciła się do Komisji, aby ta publikowała w internecie informacje na temat wszystkich spotkań z lobbystami reprezentującymi branżę tytoniową lub z ich przedstawicielami prawnymi, jak również protokoły z tych spotkań. Przestrzegając powyższych zasad, Komisja miała spełnić swoje zobowiązania wynikające z Ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu (FCTC). Praktyki zalecane przez Rzecznika realizowała już Dykcja Generalna Komisji Europejskiej (DG) ds. Zdrowia. Komisja odpowiedziała na początku 2016 r., stwierdzając, że przestrzega treści FCTC, a przyjęcie przez nią praktyk wdrażanych przez DG ds. Zdrowia nie jest konieczne. Rzecznik zamknęła sprawę, stwierdzając przypadek niewłaściwego administrowania; podkreśliła, że Komisja nie uzasadniła odmowy podjęcia kroków proponowanych przez Biuro Rzecznika. #5

Wydarzenie dotyczące przejrzystości w lobbingu w sektorze tytoniowym zorganizowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

Zwiększenie przejrzystości działań lobby tytoniowego było przedmiotem zorganizowanego przez Rzecznik wiosną **strategicznego wydarzenia**. Wśród prelegentów znalazł się komisarz ds. zdrowia, przedstawiciel WHO w UE oraz przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego. Przedmiotem spotkania było przestrzeganie treści FCTC przez DG ds. Zdrowia i znaczenie przyjęcia podobnych środków przez wszystkie służby Komisji. Rzecznik wezwała wszystkie instytucje UE do pełnego i zgodnego z wytycznymi wdrożenia treści Konwencji. #1

2.3. Przejrzystość w podejmowaniu decyzji gospodarczych i finansowych

Podejmowanie decyzji w sprawach gospodarczych i finansowych ma istotne znaczenie dla interesu publicznego. Biuro Rzecznika zajmuje się indywidualnymi skargami w tym obszarze.

W niektórych przypadkach Rzecznik uznaje za skuteczniejsze wskazanie kwestii budzących obawy lub zdobycie dodatkowych informacji w ramach „inicjatyw strategicznych”. **Pochwaliła** Jeroena Dijsselbloema, przewodniczącego Eurogrupy, za aktywne działania na rzecz zwiększenia przejrzystości, m.in. poprzez publikowanie szczegółowych porządków obrad i skróconych protokołów ze spotkań; poprosiła także o dodatkowe wyjaśnienia sformułowanych przez niego propozycji. Jeroen Dijsselbloem **odpowiedział**, że od kiedy wprowadzono w życie zasady przejrzystości, Eurogrupa opublikowała szereg dokumentów, w tym materiały, z których korzysta się w trakcie przygotowań do dyskusji na forum Eurogrupy. **Stwierdził** także, że Eurogrupie zależy na zwiększaniu przejrzystości swoich dyskusji politycznych i że kwestie podniesione przez Rzecznika zostaną rozważone.

Przedstawiciele biura Rzecznika zorganizowali spotkanie z Danièle Nouy, szefową Rady ds. Nadzoru Europejskiego Banku Centralnego (EBC), w celu omówienia przejrzystości procesu przeglądu i oceny nadzorczej (SREP), który służy sprawdzeniu kondycji finansowej banków w strefie euro. Rzecznik skierowała następnie oficjalny **list** do Danièle Nouy, w którym zauważyła, że EBC prawdopodobnie przewiduje (a być może już odnotowuje) wzrost liczby wniosków o publiczny dostęp do dokumentów w zakresie nadzoru bankowego, Rzecznik zasugerowała, by EBC dokonał stosownej analizy i opublikował części podręcznika dotyczącego jednolitego mechanizmu nadzoru. Ponadto Rzecznik zasugerowała, że poszczególne pisma w ramach SREP, które przekazano organom nadzorowanym, mogłyby być opublikowane po upływie odpowiedniego okresu. Danièle Nouy **odpowiedziała**, że list od Rzecznik zostanie odczytany na forum Rady ds. Nadzoru, i wskazała, że w odniesieniu do

#5

Vera da Costa e Silva

Congratulations European Ombudsman. Compliance with the WHO FCTC is essential. [@FCTCOfficial](#)

Vera da Costa e Silva, szefowa Sekretariatu Ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu (FCTC) mówi: Gratuluję Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich: Przestrzeganie WHO FCTC jest koniecznością.

#1

Storify

Zalecenia dotyczące przejrzystości lobbingu w sektorze tytoniowym

W dniu 27 kwietnia odbyło się zorganizowane przez Rzecznika wydarzenie, podczas którego dyskutowano o obowiązkach instytucji UE w zakresie przejrzystości, wynikających z zasad i wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) w zakresie lobbingu w sektorze tytoniowym.

#6

Gide Brussels

Letter from the European Ombudsman to the ECB on the Supervisory Review and Evaluation Process <http://www.ombudsman.europa.eu/resources/otherdocument.faces/en/71844/html.bookmark> ... via @EUombudsman

List Rzecznika do Europejskiego Banku Centralnego w sprawie procesu przeglądu i oceny nadzorczej.

#7

Bruno Nicostrate

Very good recommendation!

Bardzo dobre zalecenie!

Zgodnie z wnioskiem Rzecznik, EBI opublikował na swojej stronie internetowej umowę w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), przyjętą przez EBI i Komisję.

SREP, oprócz opublikowania broszury szczegółowo opisującej metodologię SSM SREP, Bank zorganizował warsztaty dla przedstawicieli sektora bankowego. #6 #7

W lutym Rzecznik **zasugerowała** prezesowi Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) Wernerowi Hoyerowi publikowanie protokołów z posiedzeń Rady Dyrektorów EBI i Europejskiego Funduszu Inwestycyjnego (EFI). Rzecznik z radością przyjęła oświadczenie prezesa Hoyera, że bank zgodził się przyjąć te środki służące zwiększeniu przejrzystości jego działalności. Zgodnie z wnioskiem Rzecznik, EBI opublikował na swojej stronie internetowej umowę w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS), przyjętą przez EBI i Komisję. Ponadto EBI stopniowo aktualizuje swój publiczny rejestr, tj. elektroniczną bazę danych dotyczącą projektów finansowanych przez bank, publikując więcej informacji dotyczących środowiska i społeczeństwa.

Nieco później Rzecznik zasugerowała także zmianę wewnętrznego kodeksu etycznego EBI, aby członkowie Rady Dyrektorów mieli obowiązek wystąpienia do Komisji ds. Etyki i Zgodności z wnioskiem o zezwolenie na podjęcie nowej działalności. Rzecznik zainteresowała się także kodeksem postępowania dla członków Rady Dyrektorów EBI, stwierdzając, że nie przewiduje on obowiązku złożenia deklaracji interesów ani ujawnienia informacji o interesach finansowych, co stanowi powszechnie przyjętą praktykę w innych międzynarodowych instytucjach finansowych.

W **liście** do przewodniczącego Junckera Rzecznik zapytała o zasady publikowania dokumentów związanych z działalnością Europejskiej Rady Budżetowej, która jest nowym organem doradzającym Komisji w sprawach budżetowych. Komisja **odpowiedziała**, że dokumenty Rady będą podlegać przepisom UE w sprawie publicznego dostępu do dokumentów (rozporządzenie (WE) nr 1049/2001).

2.4. Dostęp do dokumentów

Każdego roku Rzecznik otrzymuje od osób lub organizacji liczne skargi dotyczące niewydolności administracji unijnej w zakresie zapewnienia publicznego dostępu do dokumentów. W takich przypadkach Rzecznik sprawdza, czy podjęta przez daną instytucję decyzja o nieujawnieniu treści dokumentu jest uzasadniona. Jeśli Rzecznik uzna ją za nieuzasadnioną, występuje o upublicznienie danego dokumentu.

Jedna z takich **spraw** dotyczyła wniosku o publiczny dostęp do opinii na temat kandydatów na rzeczników generalnych i sędziów Trybunału Sprawiedliwości i Sądu UE. Rada

odmówiła dostępu do opinii sporządzonych przez panel ekspertów, twierdząc, że zasady regulujące dostęp do dokumentów (rozporządzenie (WE) nr 1049/2001) nie miały zastosowania w tym przypadku.

Po interwencji Rzecznika Rada ogłosiła, że zdecydowała się na zastosowanie przepisów rozporządzenia (WE) nr 1049/2001. Rzecznik z zadowoleniem przyjęła zmianę polityki Rady, zauważając, że sprawa ta zwróciła uwagę na istotną kwestię zachowania właściwej równowagi między koniecznością ochrony danych osób poddawanych ocenie pod kątem zatrudnienia na wysokim stanowisku publicznym a potrzebą zapewnienia maksymalnej przejrzystości procesu powoływania. Zauważyła, że w takich przypadkach za istotniejszą należy uznać raczej większą otwartość. Rzecznik zachęca Radę, by przyjęła to właśnie podejście, rozpatrując przyszłe wnioski o publiczny dostęp do takich dokumentów.

Rzecznik zachęca Radę, by przyjęła to właśnie podejście, rozpatrując przyszłe wnioski o publiczny dostęp do takich dokumentów.

Inna sprawa dotyczyła odmowy opublikowania przez Komisję dokumentów z dochodzenia w sprawie rzekomo nielegalnego transportu żywego tuńczyka błękitnopłetwego na Malte. Komisja przyjęła zalecenie Rzecznika dotyczące udostępnienia sporządzonych przez nią dokumentów. Chociaż w trakcie śledztwa odmówiła ujawnienia dokumentów przekazanych przez władze maltańskie, ostatecznie podjęła decyzję o zastosowaniu zaleceń Rzecznika w sprawie publikacji tych dokumentów. Malta podjęła kroki prawne, próbując uniemożliwić Komisji publikację dokumentów.

W sprawie dotyczącej Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) skarżący, którym jest szwedzka organizacja pozarządowa, chciał uzyskać dostęp do umowy w sprawie dialogu politycznego i współpracy, zawartej pomiędzy UE a Kubą. ESDZ odmówiła, twierdząc, że umowa nadal znajdowała się na etapie przygotowań. Skarżący skierował skargę do Rzecznika, zwracając uwagę, że umowa

Europejska Rzecznik podczas prezentacji raportu Parlamentu Europejskiego w sprawie *Sprawozdania rocznego 2015 Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich*.

została już parafowana. ESDZ publikowała dokument w trakcie prowadzonego przez Rzecznika dochodzenia, po przyjęciu umowy przez Komisję.

Czasami instytucje zmieniają swoje decyzje w sprawie poszczególnych wniosków o udostępnienie dokumentów. Było tak w przypadku [skargi](#) dotyczącej odmowy zapewnienia przez Komisję publicznego dostępu do dokumentów związanych z prowadzonym przez służby wywiadowcze Zjednoczonego Królestwa nadzorem działań w internecie. Po interwencji Rzecznika Komisja ujawniła jeden dokument, list od brytyjskiego Ministra Spraw Zagranicznych, ale zachowała poufność dwóch listów wystosowanych przez wiceprzewodniczącego Komisji. Rzecznik stwierdziła przypadek niewłaściwego administrowania. W październiku 2016 r., dokładnie rok po decyzji Rzecznik, Komisja opublikowała przedmiotowe dokumenty.

2.5. Kwestie etyczne

Chociaż administracja UE działa w oparciu o stosunkowo wysokie standardy etyczne, zaufanie, jakim obywatele darzą UE, zależy od ich przekonania, że zarówno politycy, jak i pracownicy UE działają wyłącznie w interesie publicznym. Należy wprowadzić zasady, które uniemożliwią postawienie pod znakiem zapytania przestrzeganie tych standardów przez komisarzy, zarówno w trakcie ich kadencji, jak i po jej zakończeniu. Obawy związane z działalnością byłych komisarzy były przedmiotem działań podejmowanych przez Rzecznik w 2016 r.

W [decyzji](#) wydanej w czerwcu Rzecznik wskazała na przypadek niewłaściwego administrowania, polegający na tym, że Komisja 2009–2014 nie podjęła stosownych kroków w odniesieniu do naruszenia przez byłego komisarza Kodeksu postępowania komisarzy; ponadto nie zbadano właściwie zawartej przez komisarza umowy o pracę w sektorze prywatnym pod kątem zobowiązań wynikających z traktatów unijnych, pomimo wątpliwości zgłoszonych przez Komitet Etyki, który zajmuje się tego rodzaju sprawami. Rzecznik wezwała do przeprowadzenia przeglądu kodeksu postępowania i uczynienia zawartych w nim zasad bardziej jednoznacznymi, a także usprawnienia ich wdrażania i wprowadzenia sankcji za naruszenia przepisów kodeksu.

Zasadność przeprowadzenia przeglądu kodeksu stała się ponownie przedmiotem dyskusji, kiedy były przewodniczący Komisji przyjął propozycję objęcia stanowiska niewykonawczego prezesa banku Goldman Sachs. Komisja

stwierdziła, że nie złamał on zasad zawartych w kodeksie, przewidujących 18-miesięczny okres dzielący odejście ze stanowiska i ponowne zatrudnienie członków Komisji (tzw. „cooling-off period”). Rzecznik zauważyła jednak, że zgodnie z treścią Traktatu o UE w przypadku niektórych stanowisk sytuacja jest bardziej skomplikowana, nawet jeżeli 18-miesięczny okres jest zachowany. W liście wystosowanym do przewodniczącego Junckera Rzecznik zwróciła się do Komisji, by sprawę skierowano do Komitetu Etyki, a także zasugerowała przegląd kodeksu postępowania. Prezydent Juncker **odpowiedział**, że oddaje sprawę w ręce ustanowionego *ad hoc* komitetu etyki. Komitet ten stwierdził, że chociaż były przewodniczący nie wykazał się „rozumą, jakiej można oczekiwać od kogoś, kto zajmował wysokie stanowisko przez wiele lat (...), nie istnieją wystarczające podstawy, by stwierdzić naruszenie obowiązku uczciwości i roztropności wynikającego z treści art. 245 ust. 2 TFUE [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej]”. [#8](#)

Przewodniczący Juncker zaproponował jednak wprowadzenie bardziej rygorystycznych zasad poprzez wydłużenie 18-miesięcznego okresu do dwóch lat w przypadku byłych komisarzy i do trzech lat w przypadku byłych przewodniczących Komisji. Rzecznik **z zadowoleniem przyjęła** tę propozycję, przy czym powtórzyła wcześniej wyrażone zastrzeżenie, że wydłużenie tego okresu nie zawsze będzie wystarczającą gwarancją przestrzegania treści art. 245 TFUE.

Odpowiednie zasady etyczne muszą obowiązywać w całej instytucji, a nie tylko wobec przedstawicieli politycznych. We wrześniu Rzecznik zamknęła **dochodzenie** w sprawie sposobu wdrażania przez Komisję zawartego w regulaminie pracowników UE przepisu dotyczącego tzw. zjawiska drzwi obrotowych. Komisja poczyniła już stosowne kroki w odpowiedzi na sugestie Rzecznika. Zamykając dochodzenie, Rzecznik zaproponowała podjęcie dalszych kroków. Wezwała Komisję do opublikowania dodatkowych informacji, w szczególności ocen i ustaleń, w przypadku zatwierdzania składanych przez wyższych urzędników wniosków dotyczących podejmowania pracy poza Komisją. Zasugerowała również, by oceniający wnioski składane przez pracowników odchodzących ze służby nie mieli żadnych powiązań zawodowych z daną osobą. Rzecznik podejmie działania następcze w tej sprawie w ramach strategicznego dochodzenia służącego ustaleniu, w jaki sposób przyjęte zasady wdrażane są w praktyce.

#8

Parlamento Europeo

.@EUombudsman: la Comisión debería revisar el código de conducta de los ex comisarios <http://bit.ly/2a5UK8M>

Komisja powinna dokonać przeglądu kodeksu postępowania w zakresie przepisów dotyczących byłych komisarzy.

Przewodniczący Juncker zaproponował jednak wprowadzenie bardziej rygorystycznych zasad poprzez wydłużenie 18-miesięcznego okresu do dwóch lat w przypadku byłych komisarzy i do trzech lat w przypadku byłych przewodniczących Komisji.

Rzecznik zamknęła dochodzenie, stwierdziwszy większą przejrzystość testów klinicznych.

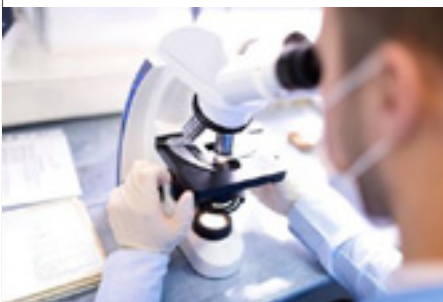
g+

#2

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

[Informacja prasowa] Rzecznik z zadowoleniem przyjęła większą przejrzystość informacji dotyczących środka leczniczego Humira, który jest jednym z najlepiej sprzedających się leków na świecie, ale oczekuje bardziej przełomowych zmian

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly z zadowoleniem stwierdziła zwiększenie przejrzystości badań klinicznych dotyczących leku Humira, jednego z najlepiej sprzedających się leków na świecie, po dochodzeniu w sprawie publikacji raportów z badań klinicznych. Niemniej jednak Rzecznik wyraziła zaniepokojenie w związku ze **wstrzymaniem publikacji pewnych części czterech raportów z badań klinicznych dotyczących leku Humira** przez Europejską Agencję Leków, która uzasadniła swoją decyzję względami interesu handlowego. Rzecznik zwróciła się do EMA o ponowne rozważenie swojej decyzji dotyczącej publikacji. „Wszystkie informacje kliniczne, które są istotne dla lekarzy, pacjentów i naukowców, muszą być ujawniane w interesie publicznym” – powiedziała Rzecznik.

2.6. Agencje i inne organy UE

Agencje UE, zajmujące się szeregiem zagadnień, od praw podstawowych, przez bezpieczeństwo i skuteczność leków, ochronę środowiska i zdrowia, po zagrożenia dla środowiska związane z chemikaliami i bezpieczeństwo lotnicze, były drugim co do wielkości (po Komisji Europejskiej) źródłem dochodzeń prowadzonych przez Rzecznik w 2016 r.

Jedną z najważniejszych była otwarta w 2014 r. sprawa dotycząca decyzji Europejskiej Agencji Leków (EMA) w sprawie jedynie częściowego ujawnienia i publicznego dostępu do badań klinicznych związanych z zatwierdzeniem środka leczniczego o nazwie Humira, stosowanego w leczeniu choroby Leśniowskiego-Crohna. W czerwcu Rzecznik zamknęła **dochodzenie**, z zadowoleniem stwierdzając poprawę przejrzystości w tym obszarze. Wyraziła jednak zaniepokojenie zatajeniem przez Agencję czterech konkretnych informacji. Rzecznik zwróciła uwagę, że wszelkie dane związane z badaniami klinicznymi, które są istotne dla lekarzy, pacjentów i naukowców, powinny być ujawniane w interesie publicznym. [g+ #2](#)

Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) przystąpiła w 2015 r. na propozycję Rzecznika, zgodnie z którą podmioty rejestrujące produkty miałyby udowodnić, że podjęły starania w celu uniknięcia prowadzenia badań na zwierzętach. W 2016 r. ECHA poinformowała o krokach, które podjęto, by przychylić się do wniosku Rzecznika. Nowe **dochodzenie**, otwarte w 2016 r., miało przynieść wyjaśnienia w sprawie wspólnego oświadczenia Komisji i ECHA dotyczącego możliwości prowadzenia, pod pewnymi warunkami, badań na zwierzętach na potrzeby opracowywania substancji stosowanych w produktach kosmetycznych.

Każdego roku setki kandydatów uczestniczą w rekrutacji na stanowiska w organach UE; procesem tym zajmuje się Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). W jednej ze **spraw** skierowanych do Rzecznika skarżąca przystąpiła do organizowanego przez EPSO konkursu dla tłumaczy konferencyjnych. Wskutek krótkiej hospitalizacji nie złożyła wniosku na czas i zwróciła się do EPSO z prośbą o przedłużenie terminu. Urząd odmówił, twierdząc, że musi traktować wszystkich kandydatów jednakowo. Rzecznik zaleciła EPSO uznanie, że istnieją wyjątkowe sytuacje, w których przedłużenie terminu jest uzasadnione działaniem siły wyższej. Urząd zgodził się wdrożyć w przyszłości wszystkie zalecenia Rzecznika dotyczące uwzględniania działania siły wyższej w kontekście konkursów EPSO.

2.7. Zamówienia i dotacje unijne

Skargi dotyczące tego obszaru stanowiły 14,5 procent wszystkich skarg. Komisja nadzoruje ogromną liczbę projektów finansowanych ze środków UE. Przeprowadza rygorystyczne kontrole i audyty, by zapewnić, że publiczne pieniądze są wydatkowane właściwie. Od czasu do czasu spory budzi sposób poddawania projektów audytom lub kwoty, których zwrócenia domaga się Komisja. W takich sytuacjach wykonawcy często zwracają się do Rzecznika z prośbą o pomoc.

W jednym z takich przypadków skarżący, którym był polski instytut badawczy, rozpoczął realizację szeregu projektów, które były współfinansowane przez UE w okresie 2004–2009. Po pomyślnym zakończeniu projektów Komisja poddała audytowi trzy spośród nich i podjęła decyzję o odzyskaniu części kwot. Kiedy Rzecznik wszczęła dochodzenie w tej sprawie, okazało się, że osoba odpowiedzialna za projekt ze strony Komisji wyraziła na piśmie (pocztą elektroniczną) zgodę na zlecenie niektórych usług podwykonawcy (to poniesione w związku z tym koszty Komisja następnie postanowiła odzyskać), a zatem była świadoma i zaaprobowała powierzenie części zadań podwykonawcy. Komisja stwierdziła, że skarżący postąpił niezgodnie z treścią umowy, ale w świetle szczególnych okoliczności tej sprawy postanowiła odstąpić od odzyskania kwoty, którą początkowo oszacowała na ponad 86 000 EUR.

Komisja stwierdziła, że skarżący postąpił niezgodnie z treścią umowy, ale w świetle szczególnych okoliczności tej sprawy postanowiła odstąpić od odzyskania kwoty, którą początkowo oszacowała na ponad 86 000 EUR.

Instytut badawczy z siedzibą w Chorwacji wziął udział w projekcie finansowanym ze środków UE w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego. Po tym, jak inspektorzy przeprowadzający audyt wykazali pewne nieprawidłowości, Komisja postanowiła odzyskać znaczną część przekazanych środków. Instytut wniósł [skargę](#) do Rzecznika, który stwierdził, że raport audytorów opierał się na wielu niewiadomych. Kluczową kwestią było określenie rzeczywistej daty rozpoczęcia realizacji projektu, w związku z czym Rzecznik zasugerowała, że Komisja powinna skonsultować się z ekspertem, aby zweryfikować ustalenia biegłego lub zlecić audyt techniczny. Komisja przyjęła propozycję Rzecznika.

Kolejna sprawa dotyczyła przeprowadzonego przez Komisję audytu projektu dotyczącego zachowania zasobów wodnych w Maroku. Skarżącym była francuska organizacja non-profit o nazwie Association pour la Participation et l'Action Régionale (APARE), która zajmuje się edukacją ekologiczną i promowaniem ekoobywatelstwa. Nie zgodziła się ona z ustaleniami inspektorów, którzy uznali, że powinna zwrócić Komisji ponad 20 000 EUR. APARE zwróciła się w tej sprawie do biura Rzecznika. Po interwencji Rzecznika Komisja wyraziła zgodę na zmniejszenie kwoty podlegającej zwrotowi o prawie 75 %.

Pod koniec 2016 r. Rzecznik otrzymała pięć skarg dotyczących kwestii administracyjnych związanych z Brexitem, w tym trzy w zakresie dostępu do informacji.

#9

EU TTIP Team

We value @EUOmbudsman's positive feedback on our ongoing #TTIP transparency effort!

Cenimy pozytywną opinię Europejskiej Rzecznik Praw Obywatelskich na temat przejrzystości procesu opracowywania TTIP!

2.8. Przyszłe wyzwania

Działalność Rzecznika jest kształtowana przez szerszy kontekst polityczny. Na przykład powszechne zaniepokojenie brakiem przejrzystości negocjacji między UE a Stanami Zjednoczonymi w sprawie Transatlantyckiego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji (TTIP) skłoniło Rzecznik do rozpoczęcia strategicznego dochodzenia z własnej inicjatywy.

Rzecznik zorganizowała również kilka **wydarzeń** w celu omówienia aktualnych zagadnień, takich jak „Przełom w Europie – prawda, fakty i media społecznościowe”, które miało miejsce w październiku. Wraz z przedstawicielami Komisji, Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) oraz społeczeństwa obywatelskiego Rzecznik podjęła dyskusję na temat tego, jak udoskonalić komunikację w czasach, w których UE mierzy się z bezprecedensowymi wyzwaniami. Decyzja Zjednoczonego Królestwa o opuszczeniu UE nie pozostanie bez wpływu na Unię w 2017 r. i w kolejnych latach. Skargi związane z Brexitem zaczęły napływać do biura Rzecznika zaraz po referendum. Pod koniec 2016 r. Rzecznik otrzymała pięć skarg dotyczących kwestii administracyjnych związanych z Brexitem, w tym trzy w zakresie dostępu do informacji. #9 #10

#10

Ruairí McKiernan

important #Brexit contribution from @EUOmbudsman Emily O'Reilly <http://www.broadsheet.ie/2016/06/29/something-had-to-give/> ... via @TodaySOR @broadsheet_ie

Ważny wkład Europejskiej Rzecznik Emily O'Reilly w dyskusję na temat Brexitu: *Broadsheet* via Today (RTÉ Radio One).

Wydarzenie zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich: „Przełom w Europie – prawda, fakty i media społecznościowe”.

Rok zakończył się ważnym wydarzeniem: Rzecznik przemawiała na grudniowym szczycie **Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu (OGP)** w Paryżu. Wezwała UE, by ta odegrała większą rolę w OGP. OGP to wielostronna inicjatywa, której celem jest zachęcanie rządów do podejmowania konkretnych zobowiązań m.in. w celu promowania przejrzystości, upodmiotowienia obywateli i zwalczania korupcji. W tym kontekście Rzecznik i OECD wspólnie przeprowadzają sondaż na temat otwartych rządów, aby ustalić, w jaki sposób rzecznicy praw obywatelskich mogą silniej wpływać na OGP. Udział Europejskiej Rzecznik polega na promowaniu inicjatywy i zachęcaniu do udziału w sondażu na forum Europejskiej Sieci Rzeczników i w innych międzynarodowych sieciach rzeczników. Sieć omówi wstępne wyniki ankiety podczas konferencji, która odbędzie się w czerwcu 2017 r.; wyniki zostaną opublikowane pod koniec roku. [#11](#) [#12](#)

#12

**Open Gov
Partnership**

.@EUombudsman: "EU could become a leading voice within OGP & encourage other institutions to take inspiration from its work" [#OGP16](#)

Europejski Rzecznik mówi: UE mogłaby stać się wiodącym głosem w Partnerstwie na rzecz Otwartego Rządu i zachęcić inne instytucje do czerpania inspiracji z jej pracy.

#11

Aidan OSullivan

.@EUombudsman speaking at [#OGP16](#) to close plenary session...

Europejska Rzecznik przemawia podczas szczytu Partnerstwa na rzecz Otwartego Rządu w 2016 r., zamykając sesję plenarną.

Wydarzenie zorganizowane przez Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich: „Przełom w Europie – prawda, fakty i media społecznościowe”.

Rozdział 3

Nagroda za dobrą administrację

Nagroda przyznawana będzie członkom personelu instytucji UE, agencji i organów, którzy wykonując swoje obowiązki, promują ideę dobrej administracji.

W ramach nieustannych starań biura Rzecznika służących poprawie jakości administracji publicznej w UE i przyjaznego obywatelom funkcjonowania, Rzecznik ogłosiła w październiku 2016 r. zaproszenie do składania nominacji w ramach [Nagrody za Dobrą Administrację](#). Nagroda przyznawana będzie członkom personelu instytucji UE, agencji i organów, którzy wykonując swoje obowiązki, promują ideę dobrej administracji. Jest to pilotażowa inicjatywa, której celem jest identyfikacja najlepszych praktyk w administracji unijnej i przybliżenie ich społeczeństwu.

#3

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich

[Informacja prasowa] Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich, Emily O'Reilly, ogłasza „**Nagrodę za Dobrą Administrację**” w instytucjach, agencjach i organach UE. Nagroda, która jest projektem pilotażowym, będzie przyznawana jako wyraz uznania dla pracowników reprezentujących wysokie standardy świadczenia usług publicznych w pracy indywidualnej lub zespołowej. Obejmują one wysokie standardy w zakresie etyki, przejrzystości i odpowiedzialności.

Rzecznik zamierza zaprezentować najlepsze praktyki zidentyfikowane w całej administracji UE. Nagroda będzie przyznawana w kilku kategoriach, m.in. za doskonałość w zakresie przejrzystości i etyki, komunikacji oraz świadczenie usług koncentrujących się na potrzebach obywateli. Przy wsparciu ze strony komitetu doradczego Rzecznik wyłoni zwycięzców konkursu. Nagrody zostaną im przyznane podczas ceremonii, która odbędzie się w Brukseli w 2017 r. [g+](#)#3 [t](#)#13

#13

Dana Manescu

#EOaward Nice initiative by @EUombudsman >
[http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/shortcuts/document.faces/en/72100/html.bookmark...)

& I have a long list of potential nominees in mind!

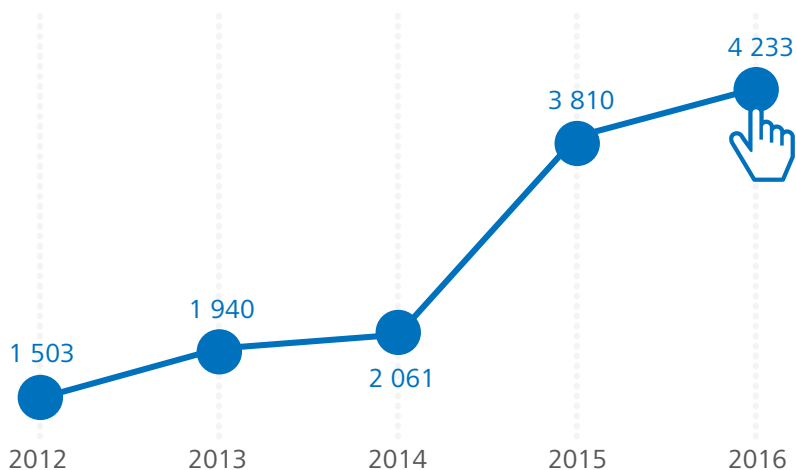
Świetna inicjatywa Europejskiej Rzecznik. Mam długą listę kandydatów!

Strategicznym celem strategii Europejskiej Rzecznik („W stronę 2019 roku”) jest zwiększenie oddziaływania, znaczenia i widoczności jej biura. Dzięki większej widoczności biura Rzecznika obywatele wiedzą, do kogo zwrócić się w przypadku problemów z instytucjami UE.

Oprócz współpracy z zainteresowanymi stronami, takimi jak przedsiębiorstwa, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, biuro podejmuje działania na rzecz budowania wizerunku medialnego Rzecznika i korzysta z mediów społecznościowych jako kanału komunikacji w konkretnych sprawach, rozpowszechniania informacji o nowych projektach oraz regularnego informowania na temat działalności Rzecznika.

Liczba wzmianek w mediach

Od 2012 r., a szczególnie w latach 2015–2016, w mediach pojawia się coraz więcej wzmianek dotyczących pracy Rzecznika. Więcej osób śledzi działalność Rzecznika na Twitterze, a liczba odwiedzających jej profil wzrosła o 21 % w latach 2015–2016. Najpopularniejszy był tweet zawierający infografikę przedstawiającą zalecenia i zakazy dla funkcjonariuszy publicznych w kontaktach z przedstawicielami grup interesu. Popularnością cieszył się także tweet z infografiką dotyczącą grup ekspertów, tweet

Od 2012 r., a szczególnie w latach 2015–2016, w mediach pojawia się coraz więcej wzmianek dotyczących pracy Rzecznika.

European Ombudsman

Strategic inquiry/
#Commission's expert groups:
@EUOmbudsman calls for
more #transparency
[http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/63520/html.bookmark ...](http://www.ombudsman.europa.eu/en/press/release.faces/en/63520/html.bookmark...)

Strategiczne dochodzenie w sprawie grup ekspertów Komisji Europejskiej: Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich domaga się większej przejrzystości.

European Ombudsman

We've prepared a list of 'do's & don't's' for officials interacting with lobbyists. Have your say here: <http://bit.ly/2hofMVQ> #eulobbying

European Ombudsman

Practical guidelines (draft)

for public officials' interaction with interest representatives

DO

- 1 Verify that interest representatives have registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register before meeting them or accepting an invitation to an event.
- 2 Basic research to check what interests they represent and who is funding them. Ask for further information, if needed.
- 3 Request interest representatives to disclose, in writing and in advance, the meeting purpose, participants' names, the issue for discussion and any relevant background information.
- 4 Inform your hierarchy prior to meetings with interest representatives and debrief them afterwards.
- 5 Assess any risk of conflicts between your private interests and the public interest and how your interaction might be perceived.
- 6 Err on the side of caution. If in doubt, consult as appropriate and if you decide to go ahead, add a note to the file explaining.
- 7 Invite interest representatives to substantiate statements or presentations in writing after meetings or telephone calls.
- 8 Maintain good record keeping habits, including the meeting date/ location, names of participants and issues discussed. Remember that you should use your institution's official file management system.
- 9 Respect the applicable disclosure requirements, for example, at EU level, disclose details of meetings between interest representatives and Commissioners, Cabinet members and Commission Directors-General.
- 10 Report unacceptable lobbying practices.

DON'T

- 1 Meet interest representatives not registered in the EU (or equivalent national) Transparency Register without asking them to register. Make clear, if appropriate, that this is a prerequisite.
- 2 Overlook the motives of those who seek meetings or invite you to events. Lobbying can be done by a range of professions, including lawyers and consultants.
- 3 Accept any invitations to meetings or events which could put your institution in a delicate situation.
- 4 Interact with a particular interest representative without considering offering other groups a similar opportunity.
- 5 Arrange meetings outside office hours, official premises, and without the presence of another colleague.
- 6 Share information you are not authorised to share or misuse confidential information.
- 7 Do or say anything which could be viewed as granting an interest representative preferential treatment.
- 8 Give the impression to an interest representative that any particular advice, idea or information could or will be decisive in the decision-making process.
- 9 Accept hospitality from an interest representative without careful consideration and unless it is in line with the applicable rules.
- 10 Delay in disclosing information on any gifts and hospitality received.

Przygotowaliśmy listę zaleceń i zakazów dla urzędników, którzy mają kontakt z lobbystami. Wyraż swoją opinię tutaj.

z nagraniem zapowiadającym nową nagrodę Rzecznika za dobrą administrację oraz ogłoszenie o rozpoczęciu publicznych konsultacji w sprawie przejrzystości nieformalnych negocjacji dotyczących przepisów UE (dialogów trójstronnych). #14

Biuro rozpoczęło także przebudowę swojej strony internetowej, aby uczynić ją bardziej przyjazną dla użytkowników. Projekt ten ma zostać zakończony w 2017 r. Ponadto biuro regularnie zwraca się do zainteresowanych stron z prośbą o informacje zwrotne na temat tego, jak jego działalność jest postrzegana i jak można ją udoskonalić. #15

Rzecznik przedstawiła swoje *Sprawozdanie roczne 2015* przewodniczącemu Parlamentu Martinowi Schulzowi.

5.1. Parlament Europejski

Europejska Rzecznik wysoko ceni swoje relacje z Parlamentem Europejskim. W 2016 r. Rzecznik ponownie spotkała się z przewodniczącym Martinem Schulzem oraz posłami do Parlamentu Europejskiego (MEP), reprezentującymi szerokie spektrum polityczne i wszystkie państwa członkowskie UE. Rzecznik podzieliła się refleksjami na temat swojej pracy i doświadczeń podczas wystąpienia przed Parlamentem w trakcie sesji plenarnej, w której uczestniczyli przedstawiciele Komisji Petycji oraz Komisji Prawnej. Pracownicy Biura Rzecznika często reprezentują swoją instytucję na posiedzeniach komisji, podczas wysłuchań publicznych i w grupach parlamentarnych.

W 2016 r. Rzecznik ponownie spotkała się z przewodniczącym Martinem Schulzem oraz posłami do Parlamentu Europejskiego (MEP), reprezentującymi szerokie spektrum polityczne i wszystkie państwa członkowskie UE.

5.2. Komisja Petycji

Rzecznik wysoko ceni sobie bliską współpracę z Komisją Petycji. Ciągły dialog jest konieczny, by móc służyć obywatelom, którzy zgłaszają swoje obawy, kontaktując się z biurem Rzecznika lub z Komisją Petycji. Rzecznik rozpatruje skargi przeciwko instytucjom, organom i agencjom UE, natomiast Komisja Petycji zajmuje się petycjami dotyczącymi

#16

**Cecilia
Wikström(L)**

Presenterar parlamentets
årsrapport för
[@EUombudsman](#) aktiviteter
för det gångna året för
[@ALDEgroup](#) I morgon röstar
vi i plenum! #eupol

Przewodnicząca Komisji Petycji
Parlamentu Europejskiego, Cecilia
Wikström, mówi: Przedstawienie
raportu Parlamentu Europejskiego
w sprawie *Sprawozdania rocznego
2015* Europejskiego Rzecznika
Praw Obywatelskich grupie ALDE
w Parlamencie Europejskim. Jutro
będziemy głosować podczas sesji
plenarnej!

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich
z przewodniczącym Komisji Europejskiej
Jeanem-Claude'em Junckerem.

Rzecznik wyraziła uznanie dla
przewodniczącego Jeana-Claude'a
Junckera za konstruktywną
współpracę z jej biurem, a także
za pozytywne zmiany w kierunku
bardziej otwartej administracji,
nawet jeżeli wiele kwestii pozostaje
nierozwiązanych.

obszarów działalności UE w całej Europie. Rzecznik niezwykle ceni sobie nieustanne wsparcie, które otrzymuje od przewodniczącej komisji, Cecylii Wikström, i posłów reprezentujących wszystkie ugrupowania polityczne. Ma ono zasadnicze znaczenie, ponieważ ułatwia Rzecznik udzielanie pomocy instytucjom UE w procesie ustanawiania „złotego standardu” dobrej administracji. #16

5.3. Komisja Europejska

Jako organ wykonawczy UE Komisja Europejska ma bezpośredni wpływ na życie milionów Europejczyków. Choć ma charakter polityczny, jest również największym organem administracyjnym UE; nic zatem dziwnego, że znaczna część skarg, które napływają do Rzecznika, dotyczy działalności Komisji. Rzecznik wyraziła uznanie dla przewodniczącego Jeana-Claude'a Junckera za konstruktywną współpracę z jej biurem, a także za pozytywne zmiany w kierunku bardziej otwartej administracji, nawet jeżeli wiele kwestii pozostaje nierozwiązanych. Rzecznik spotkała się z przewodniczącym Junckerem, a także z kilorgiem wiceprzewodniczących i komisarzy ponownie w 2016 r. Miała również okazję porozmawiać z dyrektorami generalnymi podczas spotkania zorganizowanego przez Sekretarza Generalnego. Dzięki ścisłej współpracy służb problemy zgłaszane przez obywateli można rozwiązywać skuteczniej. #17

#17

EC AV Services

NEWS VIDEO: @MalmstromEU received Emily O'Reilly, @EUombudsman More: europa.eu/!Ry94um @Trade_EU

Europejska Komisarz ds. Handlu Cecilia Malmström przyjmuje Europejską Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly.

Biuro utrzymuje również kontakty z Radą Europy w Strasburgu.

#18

EU Disability Forum

we have to make sure that #UN #CRPD does not remain a wish list but generates a genuine impact on lives of all pwd in Europe - @EUombudsman

Musimy zadbać o to, by Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych nie pozostała „listą życzeń”, ale by miała rzeczywisty wpływ na życie wszystkich osób niepełnosprawnych w Europie.

5.4. Inne instytucje, agencje i organizacje

Rzecznik utrzymuje bliskie relacje z kilkoma innymi instytucjami, agencjami i organizacjami. W 2016 r. Rzecznik blisko współpracowała z Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu oraz Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej. Biuro utrzymuje również kontakty z Radą Europy w Strasburgu. Wpisują się one w założenia strategii „W stronę 2019 roku”, którą przyjęto w celu wzmocnienia pozycji, widoczności i wpływu Rzecznika w procesie budowania bardziej otwartej i zorientowanej na służbę obywatelom administracji UE.

5.5. Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych

Jako członek **Ram UE**, Rzecznik chroni, wspiera i monitoruje wdrażanie **Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (UNCRPD)** na poziomie instytucji UE. W 2015 r. Komitet Ekspertów UNCRPD dokonał przeglądu wdrażania przez UE konwencji i opublikował uwagi końcowe. Były one szczególnie ważne w odniesieniu do strategicznych działań Rzecznika przeprowadzonych w 2016 r. w odniesieniu do UNCRPD, ponieważ wskazują ewentualne niedociągnięcia w administracji UE. #18 #19

#19

EU Social

We are all on the same page on avoiding problems w/ use of #ESIFunds & institutionalization, says @EUombudsman's Rosita Hickey at #EDPD2016

Istnieje ogólny konsensus w zakresie unikania problemów z wykorzystaniem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz instytucjonalizacji – powiedziała Rosita Hickey z biura Rzecznika podczas Europejskiego Dnia Osób Niepełnosprawnych w 2016 r.

Rzecznik przeprowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami; okazało się, że wiele państw członkowskich przyznaje dodatkowy czas uczniom z upośledzeniem słuchu podczas testów pisemnych.

W 2016 r. Rzecznik prowadziła dochodzenie w sprawie skargi złożonej przez niedosłyszącego kandydata, któremu nie przyznano dodatkowego czasu podczas testów w ramach konkursu zorganizowanego przez Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). Rzecznik przeprowadziła konsultacje z zainteresowanymi stronami; okazało się, że wiele państw członkowskich przyznaje dodatkowy czas uczniom z upośledzeniem słuchu podczas testów pisemnych. Zasugerowała, że EPSO powinno rozważyć, czy w przyszłości nie należałoby przyznawać dodatkowego czasu kandydatom niedosłyszącym podczas testów komputerowych i pisemnych.

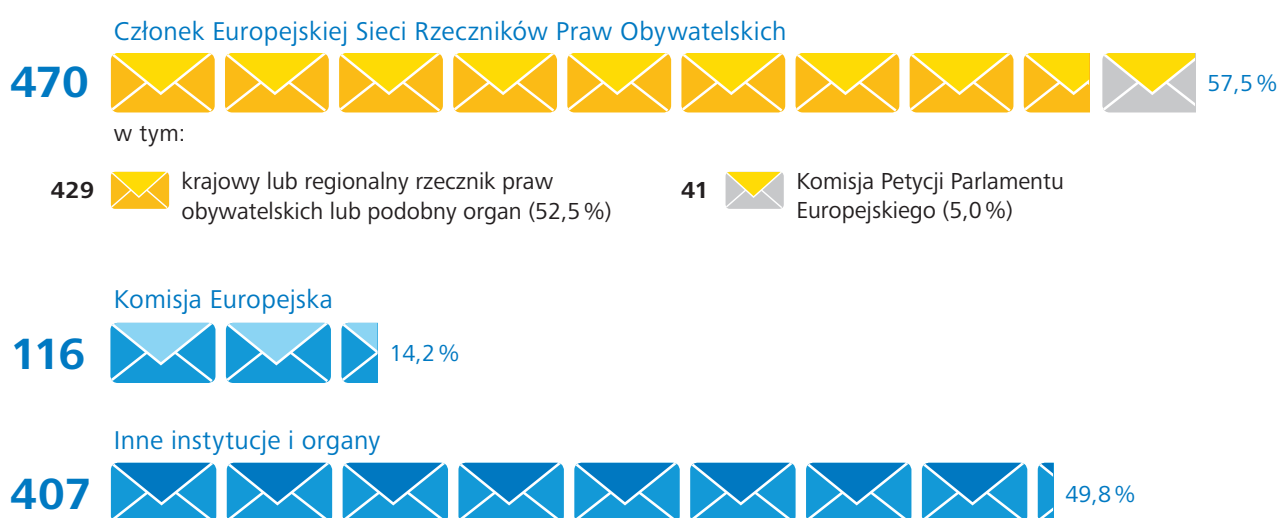
W maju 2016 r. Rzecznik wszczęła dochodzenie w celu ustalenia, czy [wspólny system ubezpieczenia chorobowego \(JSIS\)](#) jest zgodny z treścią UNCRPD. Pełny zwrot kosztów leczenia w ramach wspólnego programu ubezpieczeń zdrowotnych następuje po zdiagnozowaniu poważnej choroby. Aby tak się stało, musi zostać spełnione kryterium krótszego przewidywanego trwania życia. Rzecznik uznała, że takie podejście do niepełnosprawności może nie być zgodne z UNCRPD, i zapytała Komisję, czy zamierza wprowadzić osobne kryteria dotyczące zwrotu kosztów opieki zdrowotnej osobom niepełnosprawnym w ramach JSIS. W 2017 r. dochodzenie to nadal jest w toku.

Ponadto, w odpowiedzi na dwie uwagi końcowe Komitetu UNCRPD, Rzecznik rozpoczęła realizację dwóch inicjatyw strategicznych. Napisała do przewodniczącego Komisji w sprawie [dostępności witryn i narzędzi internetowych, którymi zarządza Komisja](#), a następnie zwróciła się do wiceprzewodniczącej Kristaliny Georgiewej z pytaniem o to, jak [szkoły europejskie](#) rozwiązują kwestie poruszone przez Komitet UNCRPD w zakresie wdrażania Konwencji. Komisja odpowiedziała na oba listy. Zadeklarowano dążenie do ujednoczenia stron internetowych wszystkich służb Komisji; jedną z podstawowych zasad, którą Komisja kieruje się w tym procesie, jest zapewnienie dostępu do jej usług możliwie największej liczbie użytkowników. W odniesieniu do szkół europejskich Komisja zapowiedziała wsparcie dla wszelkich systematycznych prób spełniania zaleceń UNCRPD i zauważyła, że strategia w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych obowiązująca w szkołach europejskich jest regularnie poddawana ocenie.

W 2016 r. biuro Rzecznika podjęło starania, aby uczynić swoją własną stronę internetową bardziej dostępną i łatwiejszą w obsłudze. [Łatwe do odczytania wyjaśnienie działalności Rzecznika oraz procedury składania skarg](#) dostępne są w internecie w 24 językach urzędowych UE. Co więcej, zewnętrznemu usługodawcy zlecono sprawdzenie witryny internetowej Rzecznika i wskazanie, w jaki sposób można zapewnić jej większą dostępność dla osób niepełnosprawnych.

Skargi przekazane innym instytucjom i organom; skarżący, którym Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich polecił kontakt z innymi instytucjami i organami w 2016 r.

Uwaga: W niektórych sprawach Rzecznik Praw Obywatelskich udzieliła skarżącemu porady więcej niż jednego rodzaju, w związku z czym suma podanych powyżej danych procentowych jest wyższa niż 100 %.

W 2016 r. Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich, wraz z członkami Europejskiej Sieci Rzeczników (ENO), rozpoczęła reformę Sieci. Sieć obejmuje obecnie 96 biur zlokalizowanych w 36 krajach Europy. Komisja Petycji Parlamentu Europejskiego również jest pełnoprawnym członkiem Sieci.

Jedną ze strategicznych zmian w ENO jest położenie większego nacisku na równoległe prowadzenie dochodzeń i inicjatyw przez biura rzeczników w obszarach wspólnego zainteresowania, takich jak migracja. W 2016 r. Rzecznik i Sieć przeprowadzili jedno równoległe dochodzenie i rozpoczęli jedną inicjatywę strategiczną. W kwietniu 2016 r. Rzecznik rozpoczęła dochodzenie w reakcji na skargę dotyczącą roli Komisji w ocenie przestrzegania przez państwo członkowskie treści rozporządzenia (UE) nr 1233/2011 w sprawie praw człowieka i ochrony środowiska przy finansowaniu agencji kredytów eksportowych (AKE). Agencje są publicznymi i prywatnymi instytucjami finansowymi oferującymi

finansowanie krajowym przedsiębiorstwom, które zamierzają wejść na rynki krajów rozwijających się o niestabilnej sytuacji politycznej i gospodarczej oraz na rynki wschodzące. Dwoje z sześciu rzeczników krajowych (z Polski i Hiszpanii), których mandat obejmuje kwestie związane z AKE, odpowiedzieli na zaproszenie Rzecznik i rozpoczęli dochodzenia równoległe.

W wyniku dochodzenia Komisja Europejska zobowiązała się do zapewnienia, że wszystkie państwa członkowskie będą publikować szczegółowe informacje dotyczące krajowych programów AMIF w internecie.

Inicjatywa strategiczna dotycząca unijnego **Funduszu Azylu, Migracji i Integracji** (AMIF). Fundusz, którego budżet wynosi 3 mld euro, obejmuje okres 2014–2020. Rzecznik skierowała do Komisji i Sieci pytanie o to, czy wszystkie informacje dotyczące AMIF są dostępne w internecie. Zwróciła się także do członków Sieci, by sprawdzili, czy wykorzystanie funduszy w poszczególnych państwach członkowskich odbywało się z poszanowaniem praw podstawowych. Otrzymała odpowiedź z trzynastu biur. W wyniku dochodzenia Komisja Europejska zobowiązała się do zapewnienia, że wszystkie państwa członkowskie będą publikować szczegółowe informacje dotyczące krajowych programów AMIF w internecie.

Co więcej, wcześniej rozpoczęte przez Rzecznik dochodzenie z własnej inicjatywy w sprawie agencji Frontex przyniosło konkretne rezultaty w 2016 r. Agencja ustanowiła mechanizm rozpatrywania skarg zgodnie z zaleceniami Rzecznik. W grudniu urzędnik ds. praw podstawowych agencji Frontex, przedstawiciele Rzecznika, rzeczników krajowych i administracji oraz Agencji Praw Podstawowych spotkali się w Brukseli, aby omówić mechanizm rozpatrywania skarg opracowany przez Frontex.

Innym przykładem współpracy tematycznej są konsultacje, które Rzecznik przeprowadziła w Sieci, aby zdobyć szczegółowe informacje na temat tego, jak państwa członkowskie regulują kwestie przejrzystości w działalności lobbingsowej, oraz aby ustalić, czy potrzebne są praktyczne

Doroczna konferencja Europejskiej Sieci Rzeczników w Brukseli.

wytyczne dla funkcjonariuszy publicznych w tym obszarze. Udzielone **odpowiedzi** dowiodły, że nie tylko brakuje przepisów regulujących kwestie związane z lobbieniem, ale i praktycznych wytycznych dla funkcjonariuszy publicznych w większości państw członkowskich. Rzecznik przygotowała projekt praktycznych wytycznych i zwróciła się do członków Sieci i do społeczeństwa z prośbą o informacje zwrotne na ten temat. Zamierza opublikować ostateczną wersję wytycznych, dostępną we wszystkich 24 językach urzędowych UE, w 2017 r.

Głównym wydarzeniem w 2016 r. była pierwsza doroczna konferencja Sieci zorganizowana przez Europejską Rzecznik w czerwcu w Brukseli. Uczestniczyli w niej członkowie Sieci, a także osoby niebędące jej członkami, np. przedstawiciele organizacji parasolowych z siedzibą w Brukseli i dziennikarze. W tym wysoce interaktywnym wydarzeniu wzięło udział 250 osób. Dyskutowano między innymi na temat działań, jakie należy podjąć w odpowiedzi na kryzys migracyjny w Europie, promowania przejrzystości lobbingu jako wymogu dobrej administracji i wyzwań dla praworządności. W ślad za konferencją wydano *Network in Focus*, roczny biuletyn ENO dotyczący kluczowych tematów poruszanych przez uczestników. **g+ #4**

Pod koniec listopada 2016 r. Rzecznik udała się do Madrytu na spotkanie z hiszpańską rzecznik Soledad Becerril Bustamante i jej zespołem, a także z hiszpańską Radą ds. Przejrzystości, która jest organizacją zrzeszającą przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, biznesu, dyplomatów, dziennikarzy itd. Liczba skarg, które napływają do biura Rzecznika z Hiszpanii tradycyjnie już jest wysoka, a celem wizyty było podniesienie świadomości obywateli i przedsiębiorstw hiszpańskich na temat tego, co konkretnie Europejski Rzecznik może dla nich zrobić. **🐦 #20**

Pośród diskutowanych na konferencji tematów znalazły się reakcje na kryzys migracyjny w Europie, promowanie przejrzystości lobbingu jako wymóg dobrej administracji i wyzwania dla praworządności.

g+

#4

Europejski Rzecznik
Praw Obywatelskich**[Publikacja] Network in Focus**

Opublikowaliśmy pierwszy numer *Network in Focus*, rocznego biuletynu informacyjnego

Europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich (ENO). Główne tematy:

- Reakcja Europy na kryzys uchodźców
- Przejrzystość działalności lobbingsowej jako sposób wspierania dobrej administracji
- Praworządność w UE

Pełną wersję publikacji w kilku wersjach językowych (ES, DE, EN, FR i IT)

można pobrać ze strony: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/activities/network-publications.faces>

European Network of Ombudsmen

Network in Focus 2016

Responding to Europe's migration crisis
Promoting lobbying transparency as good administration
Challenges to the rule of law in the EU

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich w wywiadzie dla hiszpańskiego kanału telewizyjnego TVE w Madrycie.

Od czasu reorganizacji sieci, Rzecznik odnotowała więcej zapytań od członków ENO potrzebujących pomocy w interpretacji skomplikowanych zagadnień związanych z przepisami prawa unijnego.

#20

Gundi Gadesmann

Erosion of EU's founding values in several Member States are great cause of concern @EUombudsman @NewEconomyForum

Erozja fundamentalnych wartości UE w kilku państwach członkowskich jest powodem do niepokoju.

Od czasu reorganizacji sieci, Rzecznik odnotowała więcej zapytań od członków ENO potrzebujących pomocy w interpretacji skomplikowanych zagadnień związanych z przepisami prawa unijnego. W związku z tym, że procedura zapytań jest szybsza, Rzecznik rozpatrzyła w 2016 r. osiem zapytań. Wśród poruszonych kwestii znalazł się zwrot niektórych transgranicznych kosztów leczenia i płatności w ramach europejskich funduszy rozwoju obszarów rolnych.

#21

Parlamento Europeo

Emily O'Reilly
@EUombudsman de visita en Madrid bit.ly/2gITw5o

Europejska Rzecznik Praw Obywatelskich Emily O'Reilly w Madrycie.

W 2016 r. sieć otrzymała status członka z urzędu Forum Konsultacyjnego Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu (EASO), a grecki rzecznik reprezentował sieć podczas obrad Forum, które odbyły się w listopadzie w Atenach. Do najważniejszych inicjatyw, którymi ENO prawdopodobnie zajmie się w nadchodzących latach, należą: uczestnictwo w Forum Konsultacyjnym EASO; służenie Parlamentowi Europejskiemu fachową wiedzą na temat procedur azylowych w procesie opracowywania nowego, wspólnego europejskiego systemu azylowego; utworzenie wspólnej platformy na potrzeby rozpatrywania związanych z Brexitem skarg od obywateli UE mieszkających w Zjednoczonym Królestwie i obywateli brytyjskich mieszkających w państwach członkowskich Unii. Sieć uczestniczy również w tworzeniu mechanizmu zgłaszania skarg EASO. #21

Europejska Rzecznik wymienia poglądy z Komisją Prawną Parlamentu Europejskiego.

Zadanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich polega na udzielaniu wsparcia obywatelom, przedsiębiorstwom, stowarzyszeniom, organizacjom pozarządowym i innym organizacjom, a korzystanie z tej pomocy i dostęp do Rzecznika powinny być ułatwione. W następstwie szeroko zakrojonych konsultacji wewnętrznych i zewnętrznych Rzecznik wprowadziła w 2016 r. zmiany w procedurach rozpatrywania skarg. Jest to część strategii na rzecz poprawy skuteczności dochodzeń i zwiększania wpływu na szerokie grono obywateli.

Rzecznik kładzie duży nacisk na prowadzenie dochodzeń strategicznych w interesie publicznym. Rozpoczyna dochodzenia strategiczne, kiedy uzna, że istnieją ku temu przesłanki, chociaż gros jej pracy stanowi rozpatrywanie skarg.

Nowe [przepisy wykonawcze](#) wprowadzone przez Rzecznik czynią procedury dla osób potrzebujących pomocy bardziej efektywnymi i skutecznymi. Dzięki bardziej elastycznemu podejściu do rozpatrywania skarg nowa procedura ma zapewnić zdroworozsądkowość i zorientowanie na wyniki w prowadzonych dochodzeniach.

Nowe przepisy wykonawcze wprowadzone przez Rzecznik czynią procedury dla osób potrzebujących pomocy bardziej efektywnymi i skutecznymi.

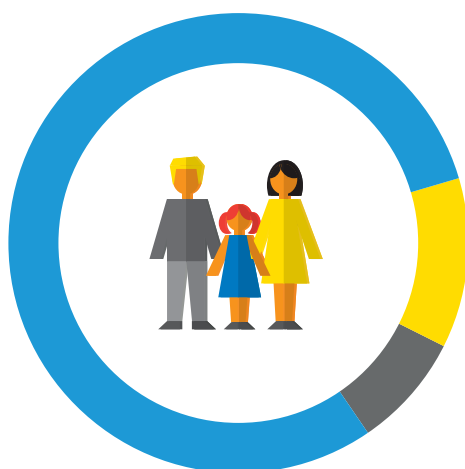

8.1. Przegląd skarg i zapytań strategicznych

Porady, skargi i dochodzenia w 2016 roku

15 797

Obywatele, którzy skorzystali z pomocy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

12 646

Porady przekazane za pośrednictwem Interaktywnego przewodnika na stronie internetowej Rzecznika

1 880

Skargi rozpatrzone w 2016 r.

1 271

Prośby o udzielenie informacji, na które odpowiedziała Rzecznik Praw Obywatelskich

245

Dochodzenia otwarte przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

235

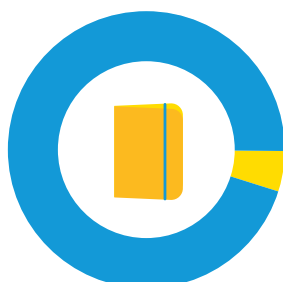
Dochodzenia otwarte na podstawie skarg

10

Dochodzenia wszczęte z własnej inicjatywy

291

Dochodzenia zamknięte przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

278

Zamknięte dochodzenia, które otwarto na podstawie skarg

13

Zamknięte dochodzenia otwarte przez Rzecznika z własnej inicjatywy

Od 2015 r. Europejski Rzecznik stale dostosowuje swoje procedury dochodzeniowe w celu zwiększenia ich skuteczności i zapewnienia im wpływu na szersze grono obywateli. W tym celu w 2016 r. wprowadzono uproszczoną procedurę rozpatrywania spraw, charakteryzującą się większą elastycznością i bardziej pragmatycznym podejściem do dochodzeń. Ponadto, tak jak miało to miejsce do tej pory, skargi o podobnej treści mogą być rozpatrywane zbiorowo w ramach dochodzeń strategicznych. Przykładem takiego podejścia jest dochodzenie w sprawie roli doradców specjalnych, z usług których korzysta Komisja Europejska. To aktywne podejście strategiczne z pewnością uprzedzi wiele skarg indywidualnych.

Działalność strategiczna w 2016 r.

4

Dochodzenia strategiczne otwarte w 2016 r.

m.in. praktyki Komisji służące unikaniu konfliktów interesów doradców specjalnych; opóźnienia w badaniach substancji chemicznych; rozpatrywanie przez Komisję skarg w sprawie naruszenia przepisów w ramach programu EU Pilot

5

Dochodzenia strategiczne zamknięte w 2016 r.

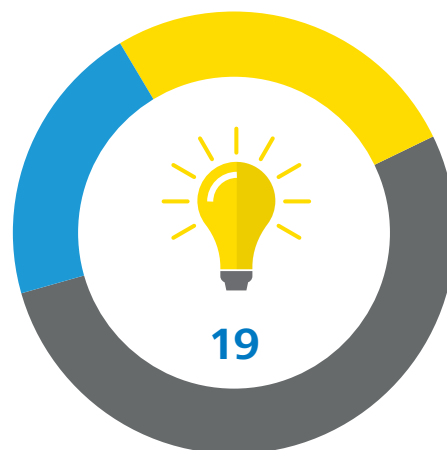
m.in. przejrzystość rozmów trójstronnych; dostęp do sprawozdań z badań klinicznych dotyczących produktu leczniczego Humira (EMA); procedury EPSO dotyczące wniosków o dokonanie przeglądu; terminowość płatności dokonywanych przez Komisję

10

Inicjatywy strategiczne otwarte w 2016 r.

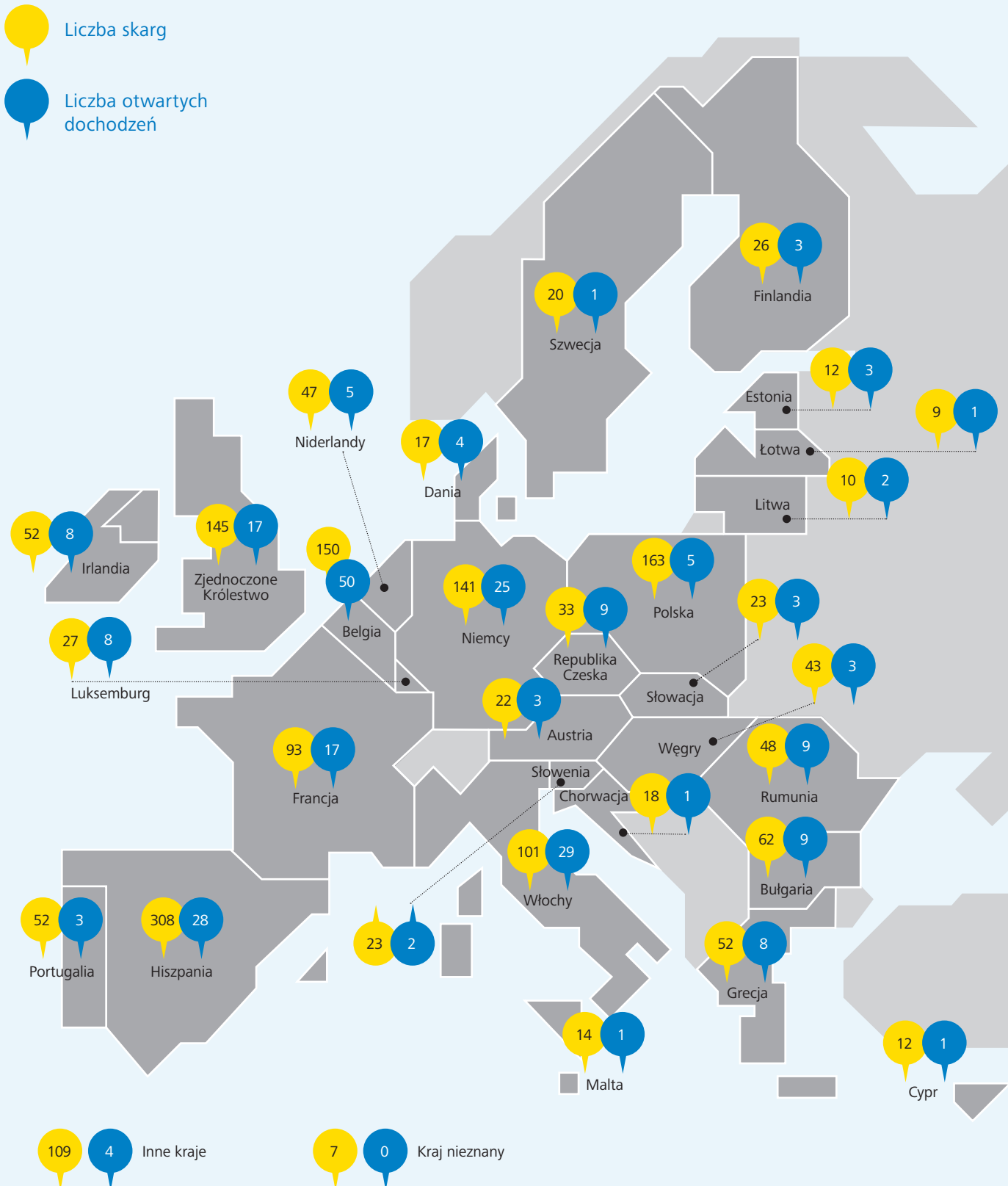
(wnioski o wyjaśnienia, a nie formalne dochodzenia)

m.in. zjawisko „drzwi obrotowych” w przypadku byłego przewodniczącego Komisji; przejrzystość Eurogrupy; przejrzystość EBI i zapobieganie konfliktom interesów; przejrzystość procedury przeglądu i oceny nadzorczej EBC; dostępność stron internetowych Komisji dla osób niepełnosprawnych

Źródła zarejestrowanych skarg i dochodzeń otwartych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

8.2. Skargi wykraczające poza zakres mandatu Rzecznika

Europejski Rzecznik otrzymuje wiele skarg w sprawach, które wykraczają poza zakres jej mandatu, głównie ze względu na to, że nie dotyczą działalności instytucji lub organu UE. Skargi, które dotyczą co prawda instytucji UE, lecz kwestii czysto politycznych, takich jak prawodawstwo, czy też orzecznictwo Trybunału, również nie należą do zakresu kompetencji Rzecznika.

Tego rodzaju skargi wykraczają poza podstawowy obszar działalności Rzecznika, w związku z czym biuro rejestruje ograniczone informacje na ich temat. Znajdują się wśród nich przede wszystkim skargi dotyczące działalności krajowych organów publicznych, sądów krajowych i międzynarodowych, a także różnego rodzaju podmiotów prywatnych. Czasami skargi napływają do biura Europejskiego Rzecznika w związku z błędnym przekonaniem, że jest to organ odwoławczy w stosunku do rzeczników krajowych. Skargi dotyczą różnorodnych obszarów. Najwięcej związanych jest z ochroną konsumentów, podatkami, ubezpieczeniami społecznymi i opieką zdrowotną, a w ostatnich latach także z działalnością banków.

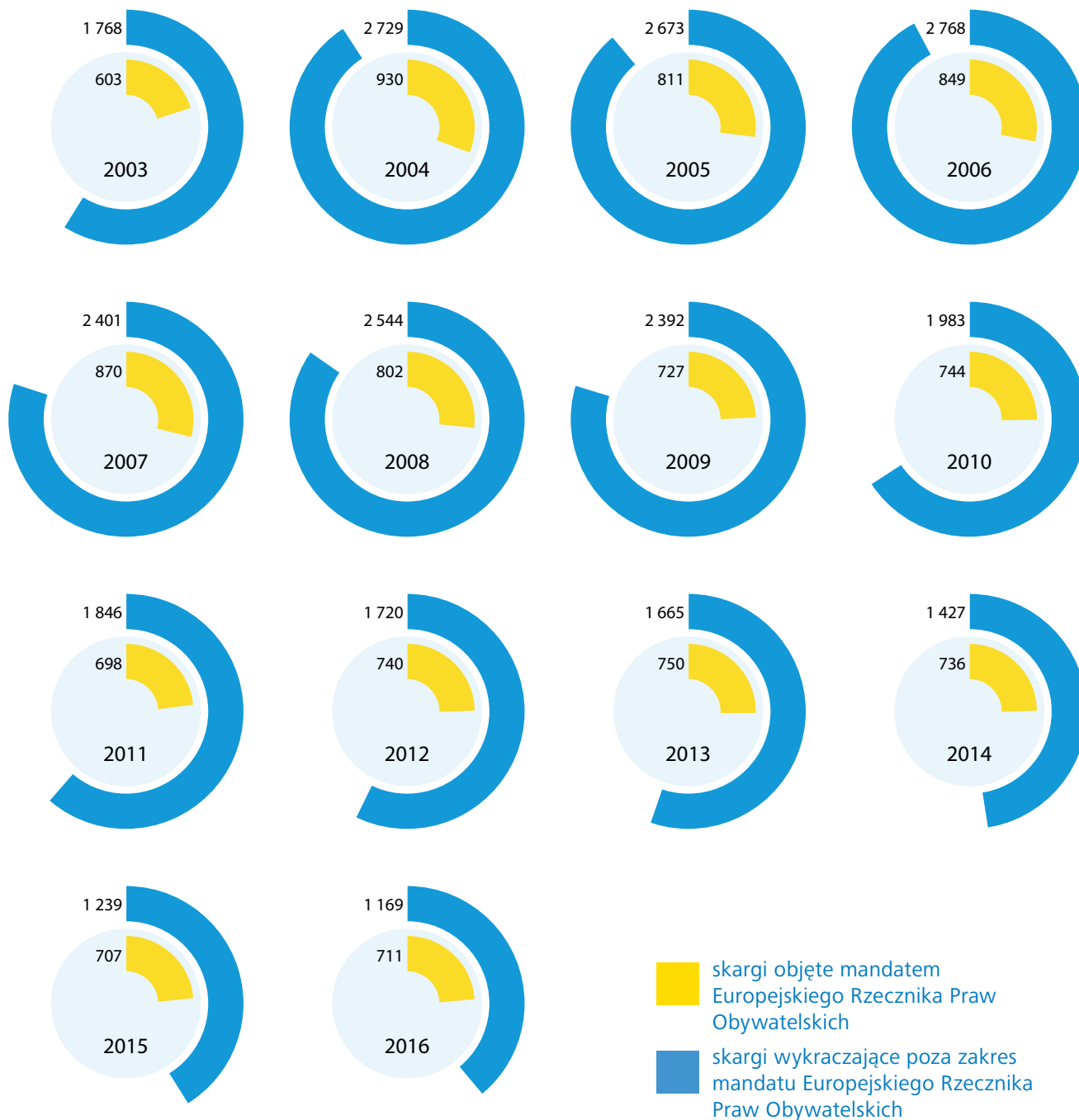
Biuro rozpatruje skargi z największą starannością, udziela porad, gdy jest to możliwe, lub kieruje skarżących do innych organów, które mogą być w stanie im pomóc. W przypadku skarg wynikających z niezadowolenia z prawodawstwa UE Rzecznik zazwyczaj doradza skarżącemu zwrócenie się do Parlamentu Europejskiego. W przypadku złożonych problemów związanych z wdrażaniem przepisów skarżącym poleca się kontakt z Komisją Europejską lub takimi sieciami UE, jak SOLVIT i Your Europe Advice. Skarżący może być również skierowany do rzecznika krajowego. Przykłady z 2016 r. obejmują skierowanie skarżącego do portugalskiego rzecznika w sprawie związanej ze stosowaniem przepisów prawa UE dotyczących emisji hałasu, do belgijskiego rzecznika federalnego w sprawach emerytur, a także rzeczników polskiego i rumuńskiego w kwestiach związanych z warunkami panującymi w zakładach karnych.

Biuro rozpatruje skargi dotyczące kwestii nienależących do kompetencji Rzecznika z ogromną starannością, w miarę możliwości udzielając porad lub kierując skarżących do innych, właściwych organów.

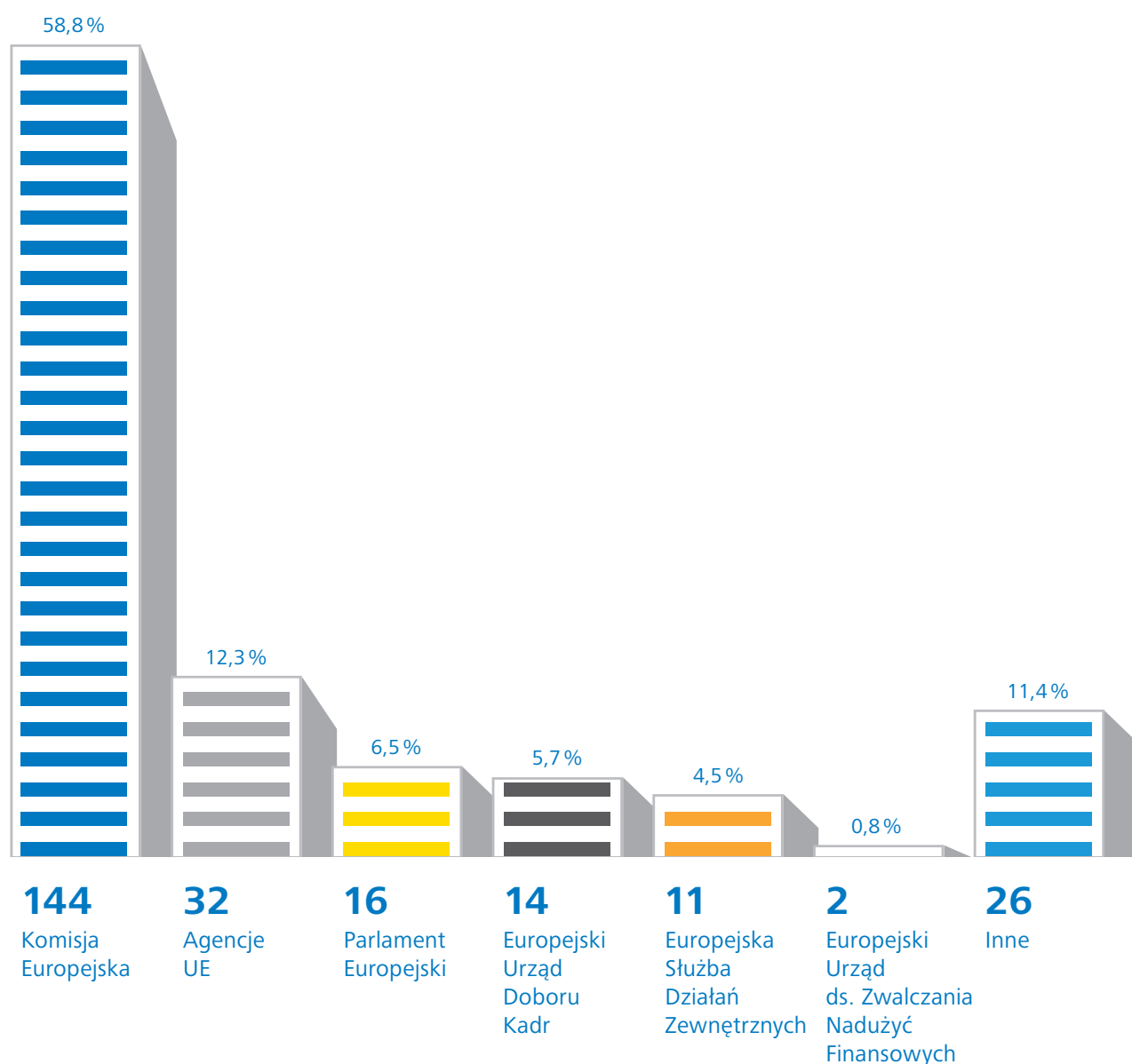
Biuro stara się zredukować liczbę spraw, które wykraczają poza zakres kompetencji Rzecznika, aby unikać rozczarowania obywateli związanego z niemożnością uzyskania bezpośredniego wsparcia. W 2016 r. ich liczba spadła do rekordowo niskiego poziomu 1 169 (1 239 w roku poprzednim), a wynik ten można w dużej mierze przypisać efektywnemu informowaniu społeczeństwa na temat pracy biura oraz publikacji Interaktywnego przewodnika na stronie internetowej Rzecznika.

Liczba skarg w latach 2003–2016

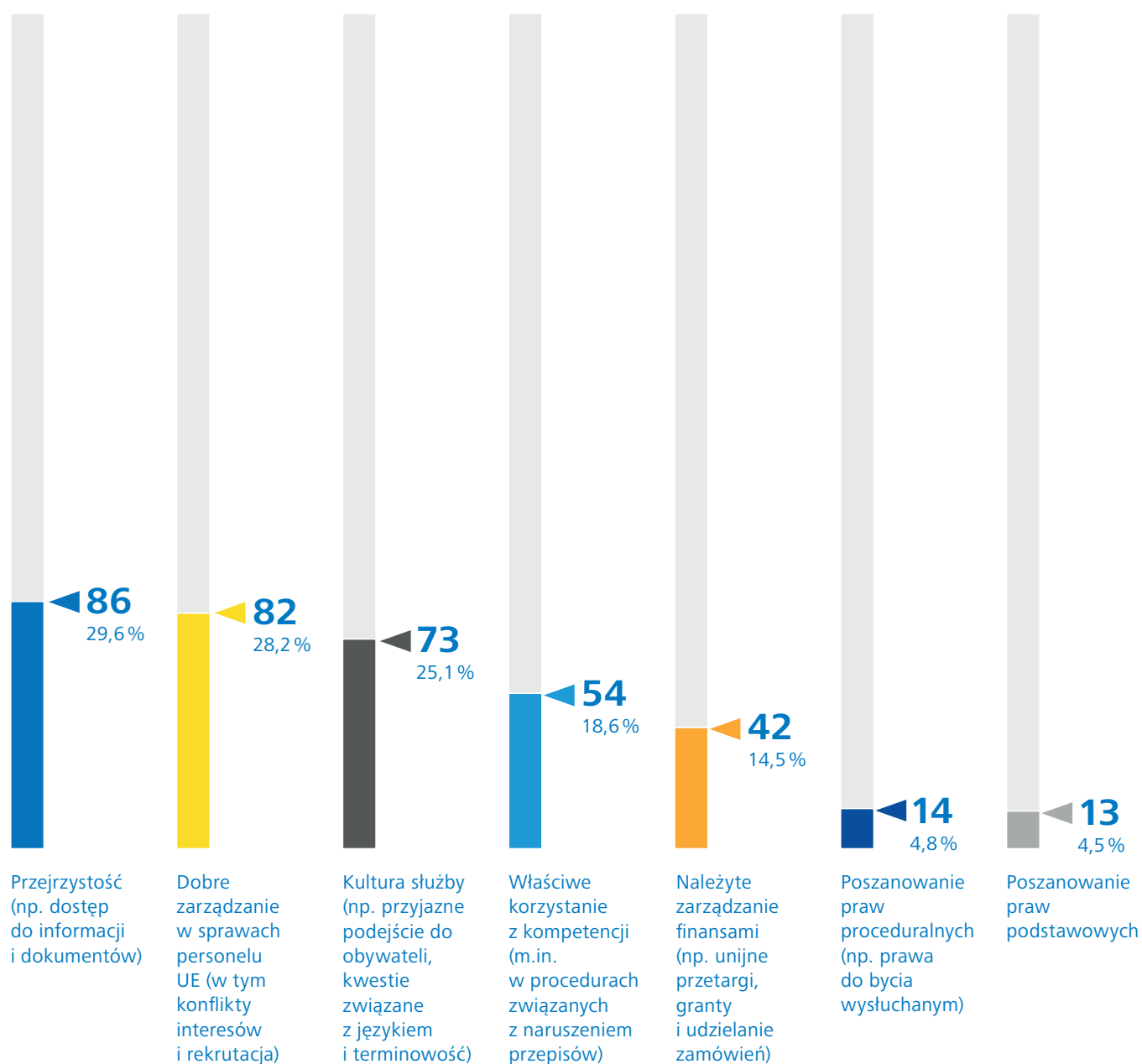

Dochodzenia prowadzone przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r. dotyczyły następujących instytucji

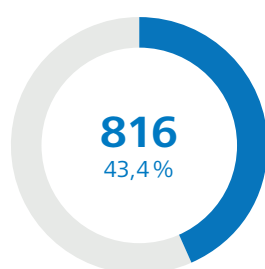
Kwestie będące przedmiotem dochodzeń zamkniętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

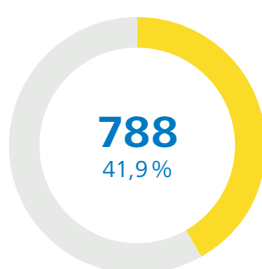
Uwaga: W niektórych przypadkach dochodzenie zamknięto z co najmniej dwóch przyczyn. Z tego względu suma danych wyrażonych w procentach przekracza 100 %.

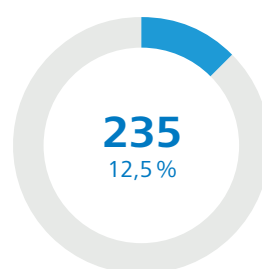
Działania podjęte przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w odpowiedzi na skargi złożone w 2016 r.

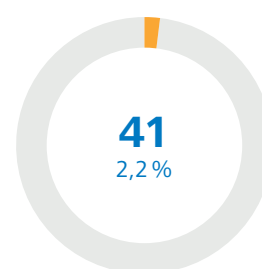
Udzielenie porady lub skierowanie sprawy do innego organu rozpatrującego skargi

Skarżący został poinformowany o niemożności udzielenia porady

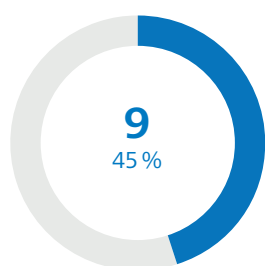

Otwarto dochodzenie

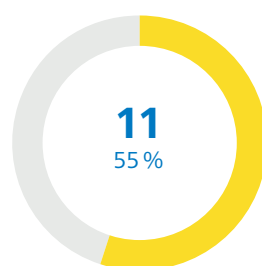

Decyzja w sprawie dopuszczalności

Dochodzenia, w których Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdził niewłaściwe administrowanie w 2016 r.

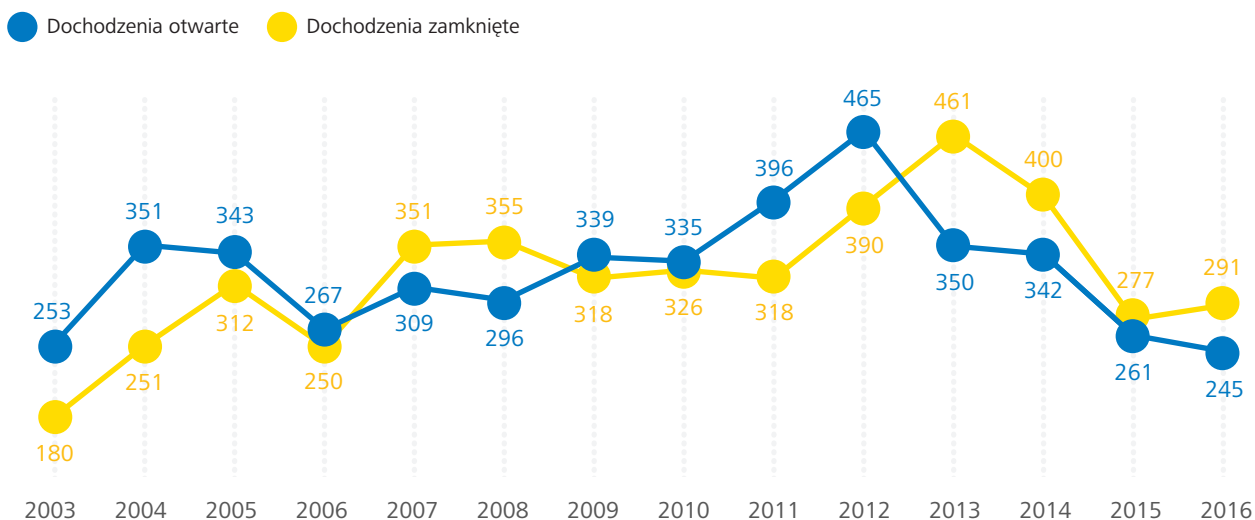

Uwagi krytyczne przekazane instytucji

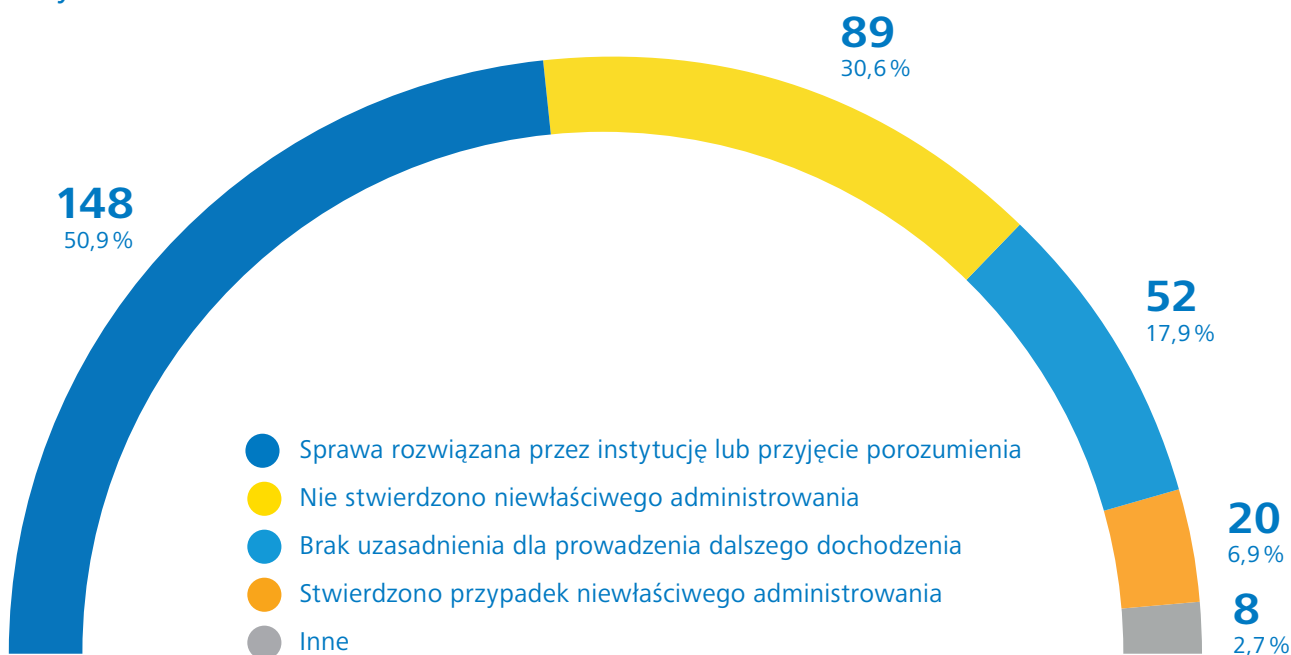

Instytucja całkowicie lub w części zaakceptowała zalecenia

Zmiany w liczbie dochodzeń prowadzonych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

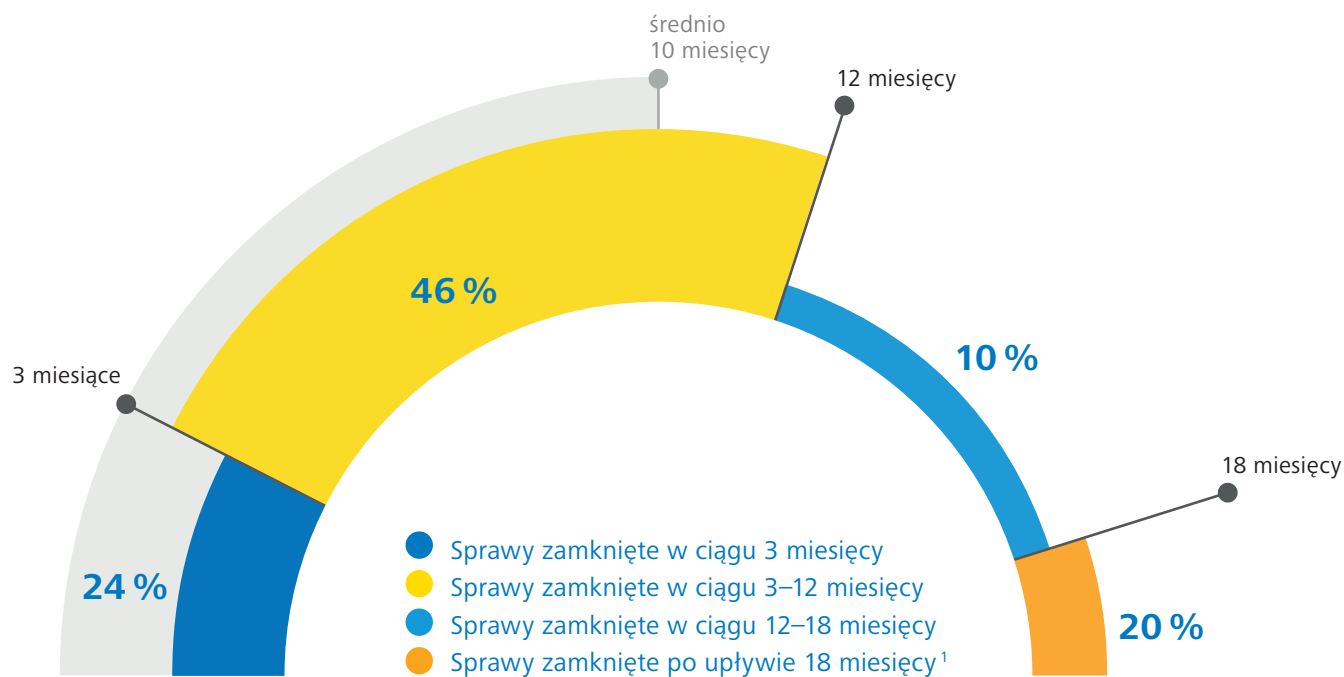
Wyniki dochodzeń zamkniętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r.

Uwaga: W niektórych przypadkach Rzecznik zamknął dochodzenie z co najmniej dwóch przyczyn. Z tego względu suma danych wyrażonych w procentach przekracza 100%.

Długość trwania postępowania w sprawach zamkniętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2016 r. (średnio 10 miesięcy)

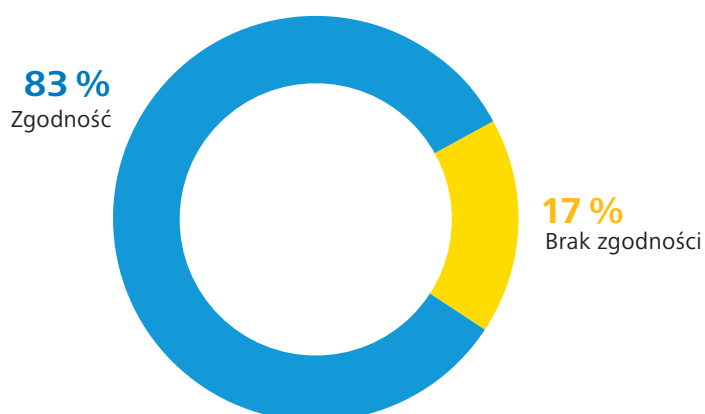

¹ Niektóre szczególnie złożone przypadki wymagają kilku rund konsultacji ze skarżącym i instytucją. Nowe przepisy wykonawcze mają doprowadzić do skrócenia czasu trwania dochodzeń.

Zgodność z propozycjami Rzecznika Praw Obywatelskich

Zgodność z propozycjami Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2015 r.

Od pięciu lat Rzecznik Praw Obywatelskich publikuje każdego roku sprawozdanie zawierające wyczerpujący opis odpowiedzi instytucji UE na propozycje Rzecznika dotyczące ulepszeń w administrowaniu. Propozycje te mają postać rozwiązań, zaleceń, uwag krytycznych i innych. Współczynnik zgodności ma kluczowe znaczenie dla pomiaru wpływu i znaczenia pracy Rzecznika.

Ze sprawozdania *Putting it Right? – How the EU institutions responded to the Ombudsman in 2015 (Eliminowanie nieprawidłowości: reakcje instytucji UE na propozycje Rzecznika w 2015 r.)* wynika, że instytucje UE przestrzegają propozycji Rzecznika w 83 %, co, jak dotąd, stanowi drugi pod względem kolejności najwyższy wynik. Spośród 18 zbadanych instytucji 12 zdobyło 100 % punktów, natomiast Komisja, której dotyczy największa liczba dochodzeń prowadzonych przez Rzecznika, uzyskała wynik 82 %. Jak wynika ze sprawozdania, wskaźniki zgodności w poszczególnych instytucjach mogą się znacznie różnić pomiędzy sobą: od 100 % w przypadku wzorowej zgodności do 33 % w najgorszych przypadkach. Parlament Europejski, agencja Frontex i Europejska Agencja Chemikaliów (ECHA) uzyskały wynik 100 %.

Sprawozdanie za 2016 r. będzie dostępne z końcem 2017 r.

13.1. Budżet

Budżet Rzecznika Praw Obywatelskich stanowi oddzielny rozdział budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Dzieli się na trzy tytuły. Tytuł 1 obejmuje płace, dodatki oraz inne koszty związane z personelem. Tytuł 2 dotyczy budynków, umeblowania, wyposażenia i innych wydatków operacyjnych. Tytuł 3 obejmuje wydatki związane z wykonywaniem przez instytucję jej ogólnych zadań. W 2016 r. suma przyznanych środków wyniosła 10 658 951 EUR.

Aby zapewnić efektywne zarządzanie zasobami, audytor wewnętrzny Rzecznika regularnie sprawdza wewnętrzne systemy kontroli instytucji i operacje finansowe przeprowadzane przez biuro Rzecznika. Podobnie jak inne instytucje UE, instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich podlega również kontroli Trybunału Obrachunkowego.

Pracownicy biura Rzecznika Praw Obywatelskich.

13.2. Korzystanie z zasobów

Każdego roku Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje [roczny plan zarządzania](#), w którym określa konkretne działania, jakie jego biuro musi podjąć w celu urzeczywistnienia priorytetów instytucji. Plan zarządzania na rok 2016 jest pierwszym, który opiera się na Strategii Europejskiego Rzecznika zatytułowanej „[W stronę 2019 roku](#)”.

Instytucja zatrudnia wysoko wykwalifikowany i wielojęzyczny personel. Dzięki temu może rozpatrywać skargi dotyczące niewłaściwego administrowania w 24 językach urzędowych UE i podnosić świadomość społeczną na temat pracy Rzecznika. W 2016 r. biuro Rzecznika zatrudniało 75 pracowników.

Pełny i regularnie aktualizowany wykaz personelu, obejmujący szczegółowe informacje dotyczące struktury biura Rzecznika i zadań poszczególnych sekcji, dostępny jest na [stronie internetowej Rzecznika](#).

Kontakt z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich

Adres

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
1 avenue du Président Robert Schuman
CS 30403
F - 67001 Strasbourg Cedex

Telefon

+33 (0)3 88 17 23 13

Faks

+33 (0)3 88 17 90 62

E-mail

eo@ombudsman.europa.eu

W internecie

Strona internetowa: www.ombudsman.europa.eu
Twitter: twitter.com/EUombudsman
Google+: plus.google.com/101520878267293271723
LinkedIn: www.linkedin.com/company/272026
YouTube: www.youtube.com/eotubes

Niniejsze *Sprawozdanie roczne* opublikowano
w internecie pod adresem:

www.ombudsman.europa.eu

© Unia Europejska, 2017

Wszystkie fotografie i ilustracje © Unia Europejska, z wyjątkiem okładki (© Konstantin Faraktinow/
Stocklib).

Powielanie do celów edukacyjnych i niekomercyjnych jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Wydrukowano czcionkami FrutigerNext i Palatino.

Print	ISBN 978-92-9212-936-1	ISSN 1725-9770	doi:10.2869/029639	QK-AA-17-001-PL-C
PDF	ISBN 978-92-9212-935-4	ISSN 1680-6934	doi:10.2869/338213	QK-AA-17-001-PL-N

Aby otrzymać wersję niniejszej publikacji napisaną większą czcionką, należy skontaktować się z biurem Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.